

Ekmek bugünden
İtibaren 20 para
ucuzluyor

AKŞAM

İstanbul vilâyeti
köylerinde 41 köy
okulu yapıyor

Sene 23 — No. 8040 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 10 Mart 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Almanyanın gayesi, İngiltere ile boy ölçüş- meden evvel bütün Avrupayı işgal etmek olabilir

Almanyanın her hareketile büyük harp gayesi arasında zarurî bir münasebet arıyoruz. Bunun aksi de mümkündür.

«Almanya filân yeri aldı, yahut falan memleketi girecek» denildiği zaman akla hemen şu soru geliyor: Almanya İngiltere ile harbediyor. Gayesi İngiltereyi yenmektir. Oraya gitmesi, buraya gelmesi İngiltereyi yere sermeye yarar mı?

Bu muhakeme tarzı her zaman doğru olmayabilir.

Almanyanın asıl gayesi, hiç şüphesiz, İngiltereyi yenmektir. Fakat, bir bakımdan da, İngiliz harbi Almanya için gaye değil, vâsıta. Almanyanın İngiltere ile doğrudan doğruya hiç alışverişi yoktur. İngiltere ile her an sulh yapmaya razı oluşu da bunun delilidir.

Almanyanın eskiden beri maksadı, Avrupa hâkimiyetidir. İngiltere buna engel olmak istediği için harp çıktı. Muhakkak ki Almanya, harbi asla istemiyordu. Bilâkis, son dakikaya kadar, Avrupada sulhu muhafaza etmek için elinden geleni yaptı. Almanyanın arzusu, Avrupada istediklerini harp olmadan elde etmektir. B. Hitler, Münich'te samimi idi. İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya arasında, kendi görüşüne göre, bir anlaşma olduğunu zannetti. Şimdiki türlü pak-tın, dünyayı paylaşma bakımından, daha o devirde dört devlet arasında temeli atıldığına inanmıştı. Avusturyayı ilhak etti, ses çıkmadı, Südetleri aldı, İngiliz Başvekilini ayağına gitti. Çekoslovakıyı işgal etti, harp olmadı. Polonyayı da harpsiz almak istiyordu, ve bu yüzden harp çıkarması için cidden çok uğraştı. Eğer İngiltere ve Fransa o zaman harbe girişmeselerdi Polonyadan sonra başka yere gidecek, Avrupa sulhunu bozmadan, kendine evvelden malettiği bütün sahaları gene birer birer işgal edecekti.

Bugün aynı şeyi yapıyor.

Avrupadaki hayat sahasının işgaline iki engel vardı: Fransa ve Sovyet Rusya. Birini mahvet-ti, ötekini — muvakkat ve karlı bir anlaşma ile — sonraya bıraktı. Artık, Avrupa kıtasında hâkimdir. Çoktandır istediklerini şimdi almaya çalışıyor. Yani, bugün yaptıklarının, giriştiği harp ile mutlaka bir alakası yoktur. Harp olmasaydı da yapacaktı. Harpten önce çizdiği geniş istiyâ plânını, harbin aldığı bugünkü şekilden istifade ederek tatbik ediyor. Zira, Fransanın hezimetinden sonra her işgal ettiği memleketin, İngiltere aleyhine harbi kazanmaya yardım eden bir teşebbüs olduğunu iddia etmek güçtür. Meselâ Balkanlara inmesinin, İngiltereye karşı zafere bir adım daha yaklaştıran sevkulceşî hareket olmadığında bütün askerler müttefikler.

Şu halde, Almanyanın istiyâ sahasını genişletmesinde, İngiltereyi mağlûp etmeye yarayacak askeri bir manevradan ziyade, fırsattan istifade ederek bütün Avrupayı işgal etmek hususundaki ezeli gayesini aramak da

Necmeddin Sadak

(Devam: 7 nci sahifede)

Bulgaristanda Alman askerleri: Solda bir nefer telefon hattı uzatıyor, sağda yukarda bir köylü bir Alman zabitanın sigarasını yakıyor, aşağıda Alman zabitleri

Ferah sineması dün gece yandı

Sinemanın üstündeki dairelerde oturanlar
yanmaktan zorlukla kurtarıldılar

Gece sabaha karşı saat dörtte Şehzadebaşı semti büyük bir yangın tehlikesi geçirmiştir.

Saat dördü on geçte; Beyazıt kulesi nöbetçisi Mustafa, Şehzadebaşı'nda bir binanın alevler içinde kaldığını görmüş ve derhal itfaiyeyi haberdar etmiştir.

İstanbul itfaiye grubu, beş dakika sonra Şehzadebaşı caddesine geldiği sırada geniş bir yangınla karşılaşmıştır. İstanbul en büyük sinema ve tiyatro binası olan Ferah tiyatrosu tamamile alevler içinde bulunmakta idi. İşin daha feci tarafı, tiyatro üzerindeki apartman dairelerinde birçok ailelerin oturmakta olmasıdır.

Yangın, alt kattaki sinema binasından çıkmış, herkes uykuda bulunduğu sırada meydanla çıktığı cihetle bu dairelerde oturanlar aşağı kata inip sokağa çıkmak için bir yol bulamamışlar, her dakika, diri diri yanmak ihtimalini düşünerek çok ızdıraplı dakikalar geçirmişlerdir.

İşte bu sırada gelen itfaiye, derhal tahliye tertibatını faaliyete geçirmiş ve kurulan merdivenlerle, aşağıdan tutulan çadır bezlerine, binanın üst katında yanan mahkûm olan insanlar birer birer kurtarılmışlardır.

Yangın bu şekilde bir mahiyet

arz edince mahallî kaza kaymakamı nahiye müdürü, itfaiye kumandanı, polis nöbetçi müdürü yangın yerine gelmiş ve alınan tertibata nezaret etmişlerdir.

İtfaiye, ateşin etrafa genişlemesine mâni olacak bütün tedbirleri almış, bu arada koca Ferah sineması ve üzerindeki apartman bir yığın enkaz haline gelmiştir. Tiyatro yandığı sırada, bitişindeki mahallebici ve fotoğrafçı da kısmen yanmışlardır.

İtfaiye bu sabah saat dokuza kadar yangın yerinde söndürme işiyle uğraşmıştır.

Ayrıca tahkikata el koyan zabıta, ateşin nasıl çıktığını ve yangının olduğu yerde büyümeden evvel nasıl görüldüğünü tahkike başlamıştır.

Ayrıca hâdiseden müddetumumilik de haberdar edilmiştir.

Yapılan ilk tahminlere nazaran; sinemada yanan soba borularından kızışarak yağlı boya ve eski tahtaların yangına sebep olduğu zannedilmektedir.

Bugün, öğleden sonra, müddeumumilik, zabıta, itfaiye ve belediye fen heyetinden müteşekkil bir heyet yangın yerinde bir keşif yaparak raporunu hazırlayacak, hâdisede sunu taksiri olduğu anlaşılan bulunursa tevkif edilerek sorguya çekilecektir.

Almanya ile Yugoslavya arasında pakt

Yarın bir ademi tecavüz
paktı imzalanacağından
bahsediliyor

Yunanlılar Selâniğin
garbinde bir müdafaa
hattı kurmuşlar

Belgrad 9 (A.A.) — United Press muhabirinin iyi haber alan mahfillerden öğrendiğine göre Yugoslav hükümeti salı günü Berlinde Almanya ile bir ademi tecavüz paktı imzalayacaktır. Diplomatik mahfiller Almanların pek yakında Yunanistana tecavüz etmelerini beklemektedir. Yunanlılar Trakyanın sivil halkını şimdiden tahliye etmişler ve Selâniğin garbinde bir müdafaa hattı tesis etmişlerdir. Yunanistana karşı yapılacak Alman taarruzunun Selâniğe bir hava hücumu ile başlaması mümkündür.

Uzak Şarkta gerginlik

Amerikalılar Fele-
menk Hindistanından
acele ayrılıyorlar

Nevyork 9 (A.A.) — Tass: Associated Press'in verdiği bir habere göre, bir çok Amerikalılar Hollanda Hindistanını terk etmektedir. Bunlardan bir çoğu tayyare ile Avustralyaya gitmekte, oradan da vapurla Amerika'ya dönmektedir.

Yeni bir harp sahası mı?

Vaşington 9 (A.A.) — Ticaret nezaretinin Amerikadan İngiliz imparatorluğuna ikinci kârun ayında gönderilen tayyarelerin üçte birinin Altun sahile gönderilmiş olduğu hakkında ki beyanatı İngilterenin yakında yeni bir harp sahası ihdas edeceğine delil telâkkî edilmektedir.

Balkanlarda Alman hazır- lığı artıyor

Hareket için diplomatik
gayretlerin inkişafı
bekleniyormuş

Almanya Türkiye'ye
teminat veriyor ve bitaraf
kalmasını istiyormuş

Sofya 9 (A.A.) — Bitaraf askeri müşahitler Almanların 48 saat zarfında Makedonya ve garbi Trakıya yürüyebilecekleri fikrindedirler. Bununla beraber, başka bazı delillere bakılırsa Almanlar diplomatik gayretlerinin inkişaf etmesini beklemektedirler.

Bu arada, Almanlar, Türklerle Yugoslavlar üzerine Mihver itilhak (Devam: 7 nci sahifede)

B. Eden'in An- kara seyahati

Kahirede salâhiyetli
İngiliz mahafilinin
mütalâası

Kahire 9 (A.A.) — B. Eden'in Türkiye ziyareti hakkında sorulan suallere cevap veren salâhiyetli mahfiller bu seyahatin İngiltere ile Türkiye arasındaki itimada müstenid karşılıklı sadakati teyid ettiğini söylemektedir. Bu mahfillere göre mezkûr ziyaret Almanların Balkanlarda itimadsızlık tevdiine matuf mücadelelerine hakikî bir cevap teşkil etmiştir.

Dikkatler:

Gazi köprüsü

İstanbul ötesinde, berisinde imâr hareketleri... Kazmalar çalışıyor, meydanlar açılıyor... «Avrupada harp var» diye umranın durması zaten taraftar değildi. Londra bile, bir yandan yıkılış öte yandan tamir ediliyor. Bizim gidis de pek âlâdır.

Ancak şurası var: Koskoca Gazi köprüsü, milyonluk millî serveti yemiş; durduğu yerde senelerdir pinkeleyip eskiyor; hiç birimizin istifade ettiğimiz yok. Çoğumuz bir kereci dahi semtine uğramadık. Galata köprüsünden geçmek suretile bütün İstanbul sıkıntı, sıkışıklık içindedir.

Bütün kazmacıları, meydan açıcıları, kaldırım yapıcıları herşeyden evvel şu Gazi köprüsü civarında faaliyete getirip orasını bir kullanır hale soksak en akıllıca işi başarmış sayılmaz mıyız?

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Yunan taarruzu
muvaffakiyetle
devam ediyor

Yeni İtalyan mevzileri
zaptedildi

Atina 10 (A.A.) — (B.B.C.) Yunan tebliği: Taarruzumuz muvaffakiyetle devam etmektedir. Kuvvetlerimiz yeni düşman mevzilerini işgal etmişlerdir. 150 den fazla esir alınmıştır. Bundan maada mühim miktarda harp malzemesi igtinam edilmiştir.

Atina 10 (A.A.) — (B.B.C.) Dün akşam resmen bildirildiğine göre, cuma ve cumartesi günü vukubulan muharebeler esnasında büyük mağlûbiyete uğramış ve 2,000 den fazla esir vermiş olan İtalyan kuvvetleri, dün takviye kitalarının yardımı ile Arnavutluk cephesinde müteaddit mukabil taarruzlarda bulunmuşlarsa da, hiç bir muvaffakiyet kaydedememişler ve gene ağır zayıflar vermişlerdir.

Habeş seferi bitmek üzere

İtalyan Somalisi seferi
de fiilen sona erdi

Pretoria 10 (A.A.) — (B.B.C.) Cenubi Afrika başvekilî general Smuts Kahireden Pretoriya'ya dönmüştür. Reuter ajansının muhabirine beyanatta bulunarak general Smuts İtalyan Somalisi seferinin fiilen sona erdiğini ve Habeşistan muharebesinin son safhasına girmek üzere olduğunu söylemiştir.

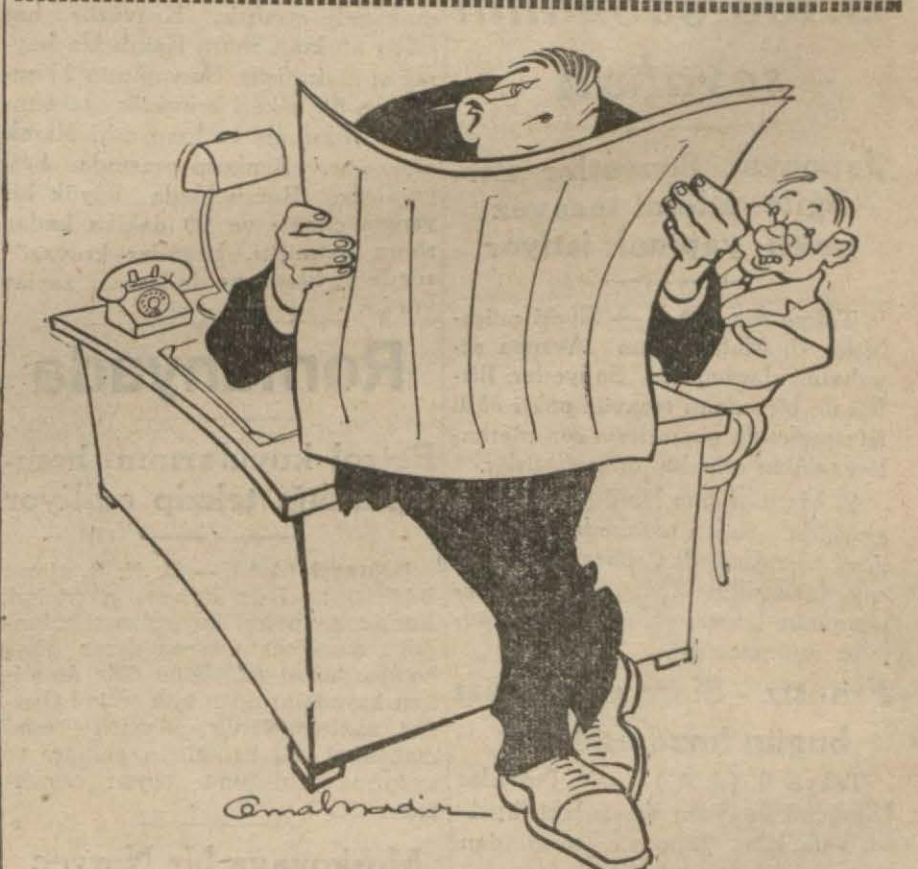
İngiltereyi istilâ için

Havaların düzelmesi
bekleniyormuş

Berlin 10 (A.A.) — İspanyol gazetelerine yapmış olduğu beyanatta Alman Propaganda Nazırı Gœbbels Almanyanın bu sene zafere kavuşacağını söylemiştir. Nazir İngiltereyi istilâ etmek üzere Almanya'nın havaların düzelmesini beklediğini ilâve etmiştir.

Sofya İngiliz orta elçisi

Londra 10 (A.A.) — (B.B.C.) Exchange Telegraph ajansının Sofyadaki muhabirine göre, İngilterenin Sofya elçisi B. Rendell elçilik memurları ile birlikte bu akşam Bulgaristanın merkezinden İstanbula müteveccihen ayrılacaktır.

— Bak bakalım şu gazeteye, bugün ekâbirden kimler gelmiş?..

— 749 çuval kahveyle 500 otomobil lâstığı!..

Balkanlar ve Türkiye

Sunday Times gazetesi-
nin bir makalesi

Londra 10 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor: Yunanlılar ve müttefikleri İngilizler bir Alman taarruzunun teşkil edeceği tehlikenin genişliğini tamamen müdriktiler. Fakat askeri bakımdan İtalyadan çok kuvvetli olan daha büyük bir devlet tarafından vuku bulacak bir taarruz tehlikesi, Elen milletinin takdir ve hayranlığı layık olan ruhunu sarsmamıştır.

Yunanistani korkutmaya ve onu bir müteareke akdine mecbur etmeye matuf propaganda Yunanlılar üzerinde hiç bir tesir yapmamaktadır. Zira Yunanlılar da tıpkı Türkler gibi Nazilerin valdilerine inanmamaktadırlar.

B. Eden ve general Dill'in Ankara ve Atinada yaptıkları müzakereler esnasında alınan kararlardan pek az kimse haberdardır. Bununla beraber, İngilterenin Yunanistana mümkün olan azami yardımı yapacağı muhakkaktır. Zira Yunanistan mukavemet arzusunadadır.

Eden ve Dill Ankara'da Türk devlet adamlarının kendilerine karşı gösterdikleri itimattan ve Türk milleti tarafından büyük Britanya hakkında izhar edilen sevgi tezahüratından pek mütehasstirler.

Türk milleti ve Türk hükümeti, Almanların Balkanlardaki son hedefinin Yunanistan olmadığını ve Alman ihtilâslarının çok daha uzaklara gitmekte olduğunu tamamen müdrük bulunmaktadırlar.

Türkiye, yalan valdlere kapılacak bir devlet değildir.

İngiltereye yardım

Bu hafta bir milyar
dolarlık mühimmat ve
malzeme gönderilecek

Nevyork 10 (A.A.) — Reuter: New-York Journal And American gazetesi yazıyor:

B. Roosevelt, borç ve ariyet verme lâihyası imza edildince bir milyar kıymette harp gemisi, şilep, tayyare, tank top, mühimmat ve yiyecek maddeleri devretmek suretile İngiltereye yapılacak yardımı tesile amade bulunmaktadı. Reislümhurun kongreden bu hafta zarfında 5 milyar dolar nakitten başka 5 milyar dolar kıymetinde mukaveleler akdi için salâhiyet isteyeceği bildirilmektedir.

Reislümhurun, millî müdafaa ve İngilterenin müdafaa için olan istih-salâtı tesri maksadile millî hayatta «müstacel vaziyet» esasını tatbik eden bir beyanname negretmesi muhtemeldir.

Salâhiyyetkar kaynaktan bildirildiğine göre, İngiltereye yardım için yapılacak münzam tahsisat talebi 28 milyarlık millî müdafaa programına ilâve edilecektir.

Bulgaristanda vesika usulü

Londra 10 (A.A.) — (B.B.C.) Moskovan gelen haberlere göre, şekere, çaya ve kahve satışları Bulgaristanda vesika usulüne tâbi tutulacaktır.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 9 (A.A.) — Orta şark İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhından tebliğ edilmiştir:

Libyada, 7/8 mart gecesi, İngiliz hava kuvvetleri Trablusgarp limanını bombardıman etmişlerdir. Demiryolu üzerinde bombaların patladığı görülmüştür. Keza Trablusgarp vilayeti dahilindeki hava meydanları da bombardıman edilmiştir.

Doğu İtalyan Afrika'sında, İngiliz bombardıman tayyareleri Keren - Asmara yolu üzerinde çok büyük hasar vukua getirmişler ve Keren bölgesindeki düşman kıtaları ve mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Dün cenub Afrikası avcı tayyareleri Asmaranın cenubunda iki benzin deposu ile bir kamyonu ateşe vererek tahrib etmişlerdir.

Bütün bu harekattan tayyarelerimiz salimen dönmüşlerdir.

Alman tebliği

Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: Denizaltı gemileri, ceman 18 bin tonluk düşman vapurlarının tahrib edildiğini haber veriyorlar.

Dün gece, Alman savaş tayyareleri Londra limanının tesisatına ve dokalarına şiddetli bir taarruz yapmışlardır. Müteaddid büyük ve bir çok küçük yangınlara infilâklar taarruzun muvaffak olduğunu göstermiştir.

Londranın şimalinde, İskoçyanın şark sahilinde ve Orkney adalarında tayyare meydanlarına da tesirli taarruzlar yapılmıştır. Hangar ve kırsallar bombalarla tahrib olmuştur.

Portsmouth limanında da müteaddit hedeflere isabetler kaydedilmiştir.

Alman hava kuvvetleri Saint George kanalında bir kafileye dahil bulunan 10 bin tonluk bir İngiliz vapurunu batırmışlardır. Vapur bir kaç dakika içinde batmıştır.

Atlantik denizinde ve İngilterenin cenubu şarkı sahilinde açıldıkları iki vapur kafilisine yapılan taarruzlarda iki büyük vapura bomba isabet etmiştir. Bu vapurların yana yatmış görülmüştür.

Alman savaş tayyareleri, Libyada Alın El Gadi'nin şarkında İngiliz zırhlı otomobillerini bombardıman etmişlerdir.

Zayıf düşman teşekkülleri ıssal altındaki topraklara bombalar atmışlarsa da pek büyük hasarlar yapamamışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 9 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 275 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde düşmanın 11 ci ordu muntakasında yaptığı taarruzlar mukabil taarruzlarımızla sarahaten geri püskürtülmüştür. Düşman oldukça büyük zayıflara uğramıştır. Hava birliklerimiz düşman tesisatını, bataryalarını ve kitalarını kesif bir bombardımana tâbi tutmuşlar ve mitralyöz ateşi altına almışlardır. Düşmanın mühim üslerine isabetler kaydedilmiştir.

Şimali Afrikada tayyarelerimiz Bin-gazide askeri tesisatı ve Sirenaikite düşmanın bir hava üssünü bombardıman etmişlerdir. Şarkı Afrikada bir müfrezemiz Keren muntakasında bir düşman müfrezesine hücum ederek dağıtmıştır.

Somalide bir muntakada tayyarelerimiz İngiliz motörlü vesaitini ve tanklarını bombardıman etmiştir. Düşman tayyareleri Eritrede bir muntakayı bombardıman etmişlerdir. Nufusa zayıflar ve hasar yoktur. Alman hava kuvvetleri 7 martta Maltanın askeri tesisatını bombardıman etmişlerdir.

B. Matsuokanın seyahati

Japonya, Sovyetler Birliği ile ademi tecavüz paktı yapmak istiyor

Tokyo 9 (A.A.) — Siyasi müşahitler B. Matsuokanın Avrupa seyahatini Japonya'nın Sovyetler Birliği ile bir ademi tecavüz paktı akdi için sarfettiği gayretlerin son merhalesi telâkki etmekte mütefekkirlere.

B. Matsuokanın Hindicini ile Siam arasında sulh muahedemesinin imza merasiminden sonra yola çıkacağı zannedilmektedir. Bu imza merasiminin bugün yahut yarın yapılması muhtemeldir.

Fransız - Siam anlaşması bugün imza ediliyor

Tokyo 9 (A.A.) — Japonlar Hindicini ile Siam arasındaki ihtilâfın halli için Japonya tarafından tanzim edilen muvakkat barış anlaşmasının bu akşam parafe edileceğini bildirmişlerdir. Son dakikada bu işin yarıya bırakıldığı tebliğ edilmiştir.

Amerika mihvere karşı harbe hazırlanıyor

New-York Sun: «Bu muhakkaktır, mesele hangi tarihte harbe gireceğidir» diyor

Nevyork 9 (A.A.) — Nev York Sun gazetesi yazıyor: Kongrenin uzun celselerinin arkasından Roosevelt hükümetinin Mihver devletlerine karşı açık bir harbe doğru sürüklendiği görülebilir. Hükümette, ordu donanma ve kongrede yüksek mevki ıssal edenler pek mantıklı olarak harpten maada hiçbir tedbirin kâfi olmayacağı ve borç ve âriyet verme kanununun da nihayet bu zarurî neticeye sevkeden yolda basit bir merhalede başka bir şey olmadığı neticesine varmışlardır.

Kongre meselenin Birleşik Amerikanın harbe girip girmeyeceği değil, hangi tarihte harbe gireceği meselesi olduğu kanaatine varmıştır.

Geçen her gün Amerika hükümetine şu iki muazzam vazifenin ifası için münzam bir zaman kazandırmaktadır:

1 — Birleşik Amerikanın istikbalde Mihver devletlerine yapmağa mecbur kalabileceği her türlü ihtarı silâhla takviye edebilecek şekilde silâhlanmak.

2 — Efkârı umumiyeyi, mevcudiyetinde en mühim şeyin nazileri durdurmak olduğu kanaatine varmak.

Birleşik Amerika hükümeti bu iki vazifeye bütün kuvvetile bağlanmıştı.

Vaşington 9 (A.A.) — Dün âyan meclisinde kabul olunan harp malzemesi kire lâzıhasının pazartesi veya salı günü kanunîyet kesbetmesi muhtemeldir.

Bu kanun İngiltereye Amerikadan hemen hemen her çeşit harp malzemesi almasını temin etmektedir.

Lâzıha lehinde rey veren ekseriyet 49 demokrat, 10 cümhuriyetçi ve bir müstakilden mürekkeptir. 13 demokrat, 11 cümhuriyetçi ve bir terakkiperver aleyhte rey vermişlerdir.

Leander kruvazörü

İtalyan korsan gemisini nasıl batırdı?

Londra 9 (A.A.) — İngiliz Bahriye nezaretinin tebliği: 117 milimetrik 4 topa mücehhez olup Hind denizinde korsanlık yapan çok seri bir İtalyan ticaret gemisi, Yeni Zelanda filosuna mensup Leander kruvazörü tarafından batırılmıştır.

İtalyan hükümetine ait olan bu geminin adı Ramb Un'dur. 3667 tonilâtluk ve sürati 19,5 mildir. Leander kruvazörü tarafından yakalandığı vakit ticaret bayrağını taşıyordu.

Ram Un vapuru «dur» işaretini alırlamaz derhal İtalyan harp bayrağını çekmiş ve toprakları ateş açmıştır. Leander kruvazörü hemen mukabele etmiştir. Kruvazör beş salvo attıktan sonra Ramb Un bayrağını indirmiştir. Bu vapurun 11 subay ve 89 askeri kruvazör tarafından kurtarılmış ve harp esiri olarak alınmıştır. Bunların arasında beşi yaralıdır. Ramb Unda büyük bir yangın çıkmış ve 50 dakika kadar sonra batmıştır. Leander kruvazöründe ne hasar, ne de insanca zayıflar vardır.

Romanyada

Petrol kuyularının bombalandığı tekpiz ediliyor

Bükreş 9 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Bazı işvige gazeteleri, Romanya petrol kuyularının bulunduğu muntakanın geçen pazar günü bombardıman edildiğine dair Amerikan kaynaklarından ıssal edile haberleri nakletmişlerdir. Rumen resmi mahfilleri bu haberlerin gülünç ve uydurma olduğunu beyan etmektedir.

Moskovaya bir Norveç ticaret heyeti gitti

Moskova 9 (A.A.) — Tass: Bir Norveç ticaret heyeti 7 martta Moskova'ya gelmiştir.

Nişan merasimi ismi altında eğlence tertip etmişler!

Kiralık gelin, damad ve yirmi kişi dün polis tarafından dinlendi

Dün Şehzadebaşında Letafet apartmanı salonunda garip bir hâdise cereyan etmiştir.

Bir kaç gün evvel, bir adam polise müracaat ederek Letafet apartmanının Halk partisine aid salonunda bir nişan merasimi yapmak için müsaade istemiştir. Kendisine bu müsaade verilmiş ve dün müstakbel evlilerle davetliler salona toplanıp nişan merasimini tesid etmeğe başlamışlardır.

Tam bu sırada biri Beyazad karakoluna müracaat ederek Letafet apartmanındaki toplantının bir nişan toplantısı değil, bazı kimselerin aralarında tertip

ettikleri bir eğlence olduğunu haber vermiştir. Bunun üzerine polis işe vaziyet etmiş, parmağına yüzük takılan müstakbel gelin sorguya çekildiği sırada kendisinin hakiki bir gelin olmayıp bu işi görmek üzere para ile tutulduğunu, parmağındaki yüzüğün Necatinin yüzüğü olduğunu söylemiştir. Polis Necatiyi ve toplantıda bulunan yirmi kişiyi dinlemiştir. Toplantıda bulunanlar buraya davetiye ile geldiklerinden kendilerinden para alınıp alınmadığı tahkik edilmektedir. Bu husus henüz anlaşılammıştır.

Habeşistan içlerine doğru

İngilizler 200 kilometre ötede bir mevki zaptettiler

Kahire 9 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Trablusta ve Eritrede kayde değer bir şey olmamıştır.

Habeşistanda, Burye garnizonuna mensup clup firar etmekte olan İtalyanları Habeş vatanperverleri şiddetle takibe devam etmektedirler.

Habeşistanda kitalarımız Mogadiscio - Harrar yolunda Mabrodarre'yi ıssal etmişlerdir.

Diğer cepheelerde ıssal edilen muntakalar genişlemekte ve yeniden bir çok esir alınmaktadır.

[Mabrodarre şehri Habeşistanın 200 kilometre kadar içlerinde ve Mogadiscio - Harrar yolu üzerindeki Ourakaj şehrinin 25 kilometre şimalinde bulunmaktadır. Harrara olan mesafesi 380 kilometredir.]

Somalide İngiliz zayıfları 150 kişi

Mogadiscio 9 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabirî bildiriyor: Resmi makamlarca henüz nesredilmemiş olmakla beraber İtalyan Somalisinde cereyan eden harekât esnasında İngiliz zayıflarının 150 ile 200 arasında olduğu öğrenilmiştir.

Zayıfların bu kadar az olması, birlikte hareket eden tayyare, topçu ve tank kuvvetlerinin düşmanın mânevîyatını bozmasına ve kitaların fundalık arazideki muharebeler için iyi yetiştirilmiş olmasına atfedilmektedir.

Meclis bugün toplanıyor

Başvekil yarın Parti grunda, çarşamba günü Mecliste beyanatta bulunacak

Ankara 10 — Büyük Millet Meclisi bugün öğleden sonra on beşte toplanacaktır. Ruznamede bazı hesabı katı lâzıhaları vardır.

Parti grubu, yarınki salı günü toplanacaktır. Grup içtimasında başvekil ile Haricîye vekilinin beyanatta bulunmaları bekleniyor. Kuvvetle tahmin edildiğine göre Başvekil B. Refik Saydam, meclisin kış tatil esnasında cereyan etmiş olan siyasi vakalar hakkında çarşamba günü mecliste beyanatta bulunacaktır.

İngiltere üzerinde düşürülen Alman tayyareleri

Londra 9 (A.A.) — 8 mart gece yarısı hitam bulan hafta zarfında Almanların İngiltere üzerinde kaydetdikleri tayyare zayıfları aşağıdadır:

2 martta 1 tayyare, 3 martta 3 tayyare, 4 martta 3 tayyare, 8 martta 2 tayyare, yekün: 9 tayyare.

Bunun sekiz bombardıman tayyaresidir.

Aynı devre zarfında İngilizler bir adet tayyareye zayıflar kaydetmişlerdir.

İngilterede tayyare inşası hızlandı

İngilizler bir rekor yapmağa muvaffak oldular

Londra 9 (A.A.) — İngiltere, hava-cılık inşaatında son günlerde bir rekor kırmıştır. Öğrenildiğine göre, şubat ayı zarfında inşa olunan tayyarelerin mecmuu, kânunusani ayında inşa edilen mikdarı mühim surette geçmektedir. Kânunusani inşaatı rakamı ise, dünya rekoru teşkil eden 1918 teğrinievvelî rakamlarını tecavüz etmekte idi.

Şubat ayı inşaatı arasında, halen gizli tutulan tiplerde bombardıman tayyareleri ile yeni Short Stirling bombardıman tayyareleri, Whirlwind tayyareleri ve iki bin beygir kuvvetinde motörle müteharrik Hawker Tornado muharebe tayyareleri vardır.

Harp gemisi inşası

Londra 9 (A.A.) — Amirallik dalresi mali müsteşarı B. Warrender, dün söylediği bir nutukta, bahriye inşaatı sahasında İngilterenin yapmağa olduğu millî gayretlerin büyüklüğünü tebarüz ettirmiş ve demiştir ki:

En geç bu ay nihayetinden evvel, on iki aylık devamlı millî gayretlerin neticesi olarak, küçük ve büyük, asgari 480 harp gemisinin inşaatı bitirilmiş olacaktır. Bu rakam, deniz inşaatı programının tatbikine başlanılmasındanberi her hangi sene içindeki gemi inşaatının beş mislidir.

Bundan başka eski gemiler de tamir edilmektedir. Bu tamir, o derece mükemmel yapılmaktadır ki bu, beklenmeyen neticeler vermektedir.

B. Warrender, İngiliz destroyerlerinden birinin, harbin ilk senesi zarfında 274 gün açık denizde gezmiş ve 62 bin mil yol katetmiş olduğunu ilâve etmiştir.

İngiltereye hava taarruzları

Şubat zayıfları diğer aylardan pek az

Londra 9 (A.A.) — İngiliz hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği: Dün gece bastıktan sonra, düşman tayyareleri Londra muntakasına taarruz etmişlerdir. Taarruz arasında şiddetlenmiş fakat gece yarısından pek az sonra nihayet bulmuştur. İnsanca zayıflar Londra üzerine yapılan son taarruzlardakinden biraz daha fazladır. Bu zayıfların büyük bir kısmı münferiden çıkan iki yangında olmuştur.

İngilterenin cenub, cenubu şark ve şarkında da bir takım noktalara bombalar atılmışsa da pek az yerlerde insanca zayıflar olmuş ve hasar umumîyet itibarıyla ağır olmamıştır.

Londra 9 (A.A.) — Dahili Emniyet Nezaretinin bildirdiğine göre, şubat ayı içinde İngiltere üzerine yapılan düşman hava hücumlarında 789 sivil ölmüş ve 1068 sivil yaralanmıştır. Ölen 789 kişiden 383 ü erkek, 312 si kadın, 91 i de 16 yaşından aşağı çocuklardır. Yaralıların 598 i erkek, 365 si kadın, 105 si de 16 yaşından aşağı çocuklardır.

Şubat ayındaki zayıflar yani 789 ölü ve 1068 yaralı geçen aylara nazaran pek azdır. Eylül, teğrinievvel, teğrinisani ve kânunuevvel ve kânunusani de sırasıile 6954, 6334, 4588, 3793 ve 1503 kişi ölmüş ve yine bu aylar içinde sırasıile 10,615, 8695, 6202, 5044 ve 2012 kişi yaralanmıştır.

Fransız kuvvetleri Afrika imparatorluğunu her taarruza karşı müdafaa edecek

Vichy 9 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Mareşal Pétain tarafından girişilen teahhütler ve mütareke şartlarının çerçevesi dahilinde olarak Afrika imparatorluğunun haricinden gelebilecek olan her hangi bir taarruza karşı müdafaaası yalnız Fransız kuvvetleri tarafından katı bir surette temin edilecektir.

Bu husus, Başvekil muavini amiral Darlan'ın, Fransız hükümetinin Afrikada umumî murahhası general Weygand şerefine vermiş olduğu bir ögleyemeyinden sonra vukubulan toplantı esnasında teyid olmuştur. Bu ögleyemeyinde Harbiye Nazırı general Huntziger, Müstemlekât Nazırı amiral Platon ve Hava müsteşarı general Bergeret hazır bulunmuşlardır.

Müteakiben vukubulan toplantıda Fransız Afrika'sını alâkadar eden muhtelif siyasi, iktisadi ve askeri meseleler tartışılmıştır.

Ali ile VELi

Eyib vapurlarının ve Eyib'in yüz kızartıcı halı

Ali — Avrupada harp olmasına rağmen Türkiye'de ecnebi eksik değil, Veli... Almanı da var, İngiliz de... Fransızı da, Lehistan firarisi de... Celiyorlar, gidiyorlar... Bunlardan bir kaçıyla ahabap olduk: «Aman, kitalarda o kadar okuruz; ne olur, bizi sizin şu meşhur Eyib'e götürün; o dillere dastan uhrevî beldenizi görelim...» dediler. Kösemelik ettim. Aman, ne mahcubiyet, azizim, ne mahcubiyet... Yerim dibine geçtim... Evvelâ Halic vapurlarında çalışan biletiçi, çimacı, iskelecî tarzında işçilerin kıkları!... Nedir o öyle... Plaspaseler, sırtlarından dökülecek... Şunlara müesseses kasasından birer üniforma yaptırılma yahu... Hattâ muayyen günlerde biletlere onar para zam-medilip bu masraf kapatılsa razı-yız... Sonra Eyib'in sokaklarında gözü, genzi, tabanları ıssan ettiren o pislik, o intizamsızlık... Hülâsa ağıyara karşı yerim dibine geçtim... «Burası mı?» dediler. «Burası!» diye boynumu bükütm... Veli — Sen utanma... Orasını göklere çıkaran, meşhur eden garpli müellifler utanın... Şakayı bırak, Ali... Eyib'i methedenler, bizim mezelletimiz diye değil, mevzii hususiyetimiz diye senâ etmiş... Öyleyse, ecnebilere davet ettiğin gibi, bir gün de belediyecilerimizi, idare âmirlerimizi vapura bindir, aynı yerde gezmeğe götür...

Aliveli

Yunanistan garbî Trakyayı da müdafaa edecek

Katimerini gazetesi müdürü, B. Hitler'e bir açık mektup neşretti

Atina 9 (A.A.) — Katimerini gazetesi, müdürü B. Yorgi Vlahos'un Hitler'e hitaben yazdığı bir açık mektubu neşretmiştir.

B. Vlahos mektubunda Yunanistanın harbin dışında kalmak için sarfettiği gayretleri hatırlatmakta, fakat birdenbire taarruza uğrayınca yaptıkları müracaate rağmen Almanyanın seyrici kâldığını göstererek hava kuvveti, harp malzemesi, parası, donanması olmayan Yunanistanın İngiltereye müracaat ettiğini ve bu memleketin bütün kuvvetile yardım koştüğünü yazmaktadır. Bundan sonra muharrik sözü son vukuaata getirerek B. Hitler'e şöyle hitap ediyor:

«Bugün bütün dünya radyoları Almanların Yunanistanı istilâ edeceklerinden bahsediyorlar. Ben size soruyorum: Niçin? Eğer mihver için Yunanistanın ıssalı bir zaruret idi ise bu istilâ dört ay evvel Grazzi'nin sabah ziyaretille başlamıştı. İtalya ve Almanya aynı zamanda birer ulti-matoma müracaat edebildikleri. Bu ulti-matoma metin ve meallerin (Devamı 7 nci sahifede)

Nasıl yazmalı?

Tasvirî Efkâr gazetesi, tanınmış Fransız kralının adını dünkü nüshasında iki yerde XV Lûi diye yazıyor. Bu da ne imlâyâ, ne de telâffuza uymaktadır. Telâffuz Lui ve imlâ Louis olduğuna göre XV Lûi diye yazmamalı; «XV. Louis» yahut «XV nci Louis» diye yazmalı!

Not: XV. yazıp XV nci okumak, Almanların kullandıkları bir usuldür ki, bizde de son zamanda taammüm etti. XV. asır gibi.

yerini tutar

Su sıcak olsun, serin olsun ilâç yerine kullanılabilir ve birçok rahatsızlıklarda evde bulunmayan ilâcın yerini tutabilir.

Sabah uyanınca tahammül edilebilen sıcaklıkta bir bardak su içine iki, üç yuvarlak kesilmiş limon parçası atarak bu suyu yudum yudum içmek karaciğer için çok faydalıdır.

Sabah aç karnına ve gece yatarken içilen birer bardak serin su börekleri yıkar, barsakları kuvvetlendirir, inkubaza mâni olur. İçilen su mai mukattar olursa vücuttaki asit ürik de temizlenmiş olur.

Öğle yemeğinden bir saat evvel, ikinci vakti, gece yatarken yudum yudum ve beş dakikada içilen birer bardak serin su cildi şeffaflandırır.

Baş yıkandığı zaman saçları çalkalarken bir tas sıcak su, bir tas soğuk su kullanmalı, ve son tas soğuk su olmalıdır. Bu karın deveranını artırır ve bu suretle saç köklerini kuvvetlendirir.

Geceleri yatarken soğuk suya batırılıp sıkılmış bir küçük havlu ile gözler üzerine kompres yapılırsa gözlerde yorgunluktan eser kalmaz. Havlu birkaç defa soğuk suya batırılıp değiştirilmelidir.

Yedigini iyi hazmedemiyenler, mide ağrısından şikâyet edenler yemek üzerine yarım bardak sıcak suyu yudum yudum içerlerse rahat ederler.

Öksürükle, boğazda gıcık olduğu zaman sıcak şekerli su tesirlidir.

Parmakta çıkan dolama, daha iptidasında tahammül edilebildiği kadar sıcak suya batırılırsa ve günde üç dört defa bu ameliye tekrarlanırsa dolama dağılır.

Nezle ve baş ağrısı başlangıcında, yahut ayak yol yürümekten şişmişse ayaklar çok sıcak su içirsin konur ve bir çeyrek saat kadar, durursa büyük hafiflik hissedilir.

Tıraş sabunu

Erkeklerin kolayca tıraş olmaları için evde iyi ve ekonomik bir tıraş sabunu hazırlamak kabilirdir.

50 gram iyi cins beyaz sabunu rendelleyerek 100 gram 60 derecelik ispirto içerisine atmalı ve erimesini beklemeli.

Eriyince güzelce çalkadıktan sonra içerisine arzu edilen esansın birkaç damla atarak bir koku vermeli. Gene çalkadıktan sonra küçük şişelere doldurarak kapaklarını sıkı kapamalı.

Tıraş olunacağı zaman tıraş fırçasını sıcak suya batırdıktan sonra üzerine birkaç damla aktırmalı ve yüzü sürmeli. Gayet çabuk köpürür ve sıhhi bir sabundur.

Tuzun sulanıp kuruması için

Rütubet olan yerlerde tuz yararlıdır. Pek kuru yerde ise külçe haline gelir. Her iki surette de kullanılması güçleşir. Buna çare bir kilo tuza altı gram saf gliserin ilâve edip karıştırmaktır. Tuzda hiçbir değişiklik olmaz ve gayet iyi muhafaza edilir.

Dik ve zarif yürümek

Dik ve zarif bir surette yürüyebilmek için Hollivutta sinema artistlerine talim ettirilen basit bir usul şimdi bütün Amerika kadınları tarafından tatbik ediliyor.

Başı üzerine ağır bir kitap koyduktan sonra çıplak ayakla parmakların ucuna basarak muvazzeneyi muhafaza ile böylece bir çeyrek saat yürümek...

Her sabah oda içinde yapılan bu yürüyüşten çok istifade ediliyor.

Mevsimde giyilecek tayörlerin genç kızlar için arkası kloş olanlar tercih edilmektedir. Resimde görülen modellerin ikisinin de ceketlerinin içi blüzun kumaşından kaplanmıştır.

1 - 2 — (Griblo) denilen renkte yünlünden tayör: Blüzu lacivert üzerine pembe çizgili krep satenidir. Düğmeleri pembedir. Ceketin yakasını teşkil eden kaplı-

şon icabında başa geçirilmektedir.

3 - 4 — Açık ıhlamur yeşili yünlünden tayör: Etek plise soleydir. Blüzu menekşe rengi üzerine ıhlamur yeşili kareli krep satenidir. Düğmeleri, kemeri, eşarpı menekşe rengidir. Ceketin içi aynı ipekliden kaplanmıştır. Cebine aynı ipekliden enli bir biye konmuştur.

Bisküi

Bir çeyrek saatte yapılan kolay ve lezzetli bir bisküi:

100 gram ince toz şekeri, 100 gram un, bir kaşık rhum veya konyak, bir yumurta, bir tutam toz vanilya almalı.

Şekerle yumurtayı bir arada beş dakika kadar telle çırpmalı. Sonra rhum veya konyak, vanilya, ve azar azar unu ilâve etmeli.

Beş dakika karıştırdıktan sonra yağalınmış bir tepsiye küçük kaşıkla hamurdan alarak dizmeli. Kızgın fırında üzeri pembe oluncaya kadar pişirmelidir.

Kahve yerine şeker!

Kahve tiryakisi olanlar için halis kahve bulamamak büyük bir mahrumiyettir.

Sabahları içilecek sütlü kahvenin lezzet ve renk itibarile hakiki kahve ile yapılmış gibi olması için bir çorba kaşığı kristalize şekeri bir kap içerisine koyarak ateşte karamel yapmalı.

Şeker, içine hiçbir şey ilâve edilmeden ateşe konursa suları ve pişer; açık kahve rengi olunca ateşten indirmeli, içine bir çay fincanı sıcak süt ilâve etmeli. Sütlü kahveden farkı olmaz.

Kıvrık saçlar

Saçların kıvrık ve parlak olması genç kız ve genç erkekler arasında pek modadır. Başa sürülen pomatlar içerisinde kolayca bayathyan bazı maddeler bulunduğu için bazısı saçları dökeltir.

Saçları iyi parlatan ve köklerini de kuvvetlendiren şu ilâçtır:

200 gram saf 90 derecelik ispirto içerisine 20 gram gliserin karıştırıp halletmeli, sonra güzel bir koku vermek için birkaç damla limon veya bergamot ruhu ilâve etmelidir.

Gümüş takımları temizlemek için sabun

Gümüş takımlarını temizlemek için evde yapılan ve pek ucuz malolan bir sabun tertibi:

80 gram rendelenmiş sabun, 15 gram manyezi kalsine, ve biraz su ilâve ederek pomat yapılmalı ve saklamalı.

Bu sabunun içine nalburlarda satılan (poudre rouge d'Angleterre) ilâve edilirse gümüş takımları daha parlak olur.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Sertleşen yün fanilelere eski yumuşaklığı nasıl verilir?

Taksim Lâmartin caddesi. V. S.: Yıkılarak keçe haline gelen yün fanileleri eski yumuşaklığını temin etmek mümkündür. Şöyle yapmalı: Altı litre ılık suyu derin bir leğen içine koyarak içine sabun atmalı, köne köne sobunlu su hazırlamalı, iki tatlı kaşığı amonyak karıştırdıktan sonra fanileleri içrisine bastırmalı. Fanileler bu su içerisinde beş saat kalmalıdır. Arada bir leğene az ılık su ilâve ederek dalma aynı hararete kalmasını temin etmeli. Beş saat sonra soğuk sabunlu bir su içerisinde fanileleri çalkamalı. Nihayet bir litre suya on gram amonyak hesap edilerek hazırlanan üçüncü su içine fanileleri koymalı. İki saat kaldıktan sonra bol suda çalkalamalı ve sıkımdan asmalı.

Badem sütü, badem ezmesi

Ankara, Ülker 1 — Cildin güzelliği için kullanılan pek meşhur badem sütünü yapmak için 250 gram iç bademi sıcak su içine atarak zar gibi olan ince kabuklarını ayıklamalı. Mermer bir havanda dövmeli.

750 gram sütle (sütü azar azar ilâve ederek) bademi ezmeli. Gayet ince bir süzgeçten süzmeli ve ateşe koyarak kaynatmalı. Bu badem sütü kaynıyarak yarı yarıya kaldığı zaman ateşten indirmeli ve şişelere doldurmalı. Yüz yıkandıktan sonra temiz bir pamuklu sü süten yüze sürülürse cilt çok güzellişir.

2 — Badem ezmesi: Yarım kilo iç bademle on tane iç bademi sıcak su da iki dakika haşlayarak süt kabuklarını ayıklamalı. Bu bademleri havanda döverek ezmeli. Arasına bir iki damla gül yahut çiçek suyu damlatarak bunu hamur haline getirmeli. İyice ezilince bir kilo pudra şekeri ile karıştırılmalı ve yine dövmekte devam etmeli.

Badem ve şeker tamamen hallolunca yumuşak bir hamur olmalıdır. Bunu sucuk şeklinde yuvarlamalı ve bir parmak eninde parçalara taksim etmelidir.

Fareleri kaçırtmak için

Bazan farelere karşı kullanılan bütün ilâçlar, kapanlar faydasız kalır. Fareleri kaçırtmak için bir pamuk parçasını (tereentine) ruhuna batırılmalı ve farenin çıktığı deliğe takılmalıdır.

Fareler bu kokudan hoşlanmadıkları için kaçarlardı ve bu delikten artık çıkmazlar.

Kadıköy Halkevinde konferans

12/3/941 çarşamba akşamı saat 20,30 da bay Füzûzan Tekil tarafından (Spor müsahabeleri) mevzu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

İstiklâl caddesi komedi kısmı

gece saat 20,30 da

KIRALIK ODALAR

Fenerbahçe, Galatasaray 2-0, Beşiktaş, İstanbulspor 3-0 mağlûp etti

Lig maçlarını dördüncülüğe kadar nihayetlendiren Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve İstanbulspor kulüpleri arasında millî kümeye hazırlık mahiyetinde tertib edilen kupa maçlarına dün Şeref stadında başlamıştır. Havanın futbol maçlarına çok müsald oluşu ve millî küme arifesinde takımların yeni kadrolarını öğrenmek merakı stada sekiz bini aşan büyük bir kalabalığın toplanmasına sebep olmuştur.

Yapılan her iki karşılaşma maalesef futbol zevki vermekten uzak bir şekilde geçmiş, heyecansız ve gelişigüzel bir oyundan sonra Beşiktaş, İstanbulspor 3-0, Fenerbahçe, Galatasaray 2-0 mağlûp etmiştir. Maçların tafsilâtını sırasıyla veriyoruz:

Beşiktaş - İstanbulspor

Günün ilk maçı Beşiktaş ile İstanbulspor arasında yapıldı. Hakem Muzaferin idaresinde sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Beşiktaş: Mehmed Ali - Yavuz, Hüsnü - Rifat, Halil, Sabih - Sabri, Saim, Memduh, Şeref, Şükrü.

İ. Spor: Fikret - Hayri, Sefer - Muzafer, Rüşti, Celâl - Fahri, Süleyman, Mükerrm, Cihad, İsmet.

Oyuna Beşiktaş başladı. Soldan açılan bu hücum avutla neticelendi. Mukabil İstanbulspor akınına Beşiktaşlılar kornerle kestiler. Çekilen korneri kaleci kurtardı. Dakikalar ilerledikçe oyunun mütevazın geçtiği ve her iki kalenin müsavî bir şekilde tehlike atlattığı görülmüyordu.

Bu akınların birisinde Mehmed Ali'nin mütereddid davranması pahalıya mal oluyordu. Fakat Fahrinin Mehmed Aliye nazire yapar derecede batıl hareketi bu muhakkak gole mâni oldu.

Onuncu dakikadan itibaren İstanbulsporlular çok canlı çalışarak oyunu Beşiktaş nisf sahasına intikal ettirdiler. Üstüste tekrarladıkları akınlar Beşiktaş kalesini her an tehlikeye sokuyordu.

Bu akınların birisinde Cihad Beşiktaş müdafilerini atlatarak kaleye giderken Yavuz arkasından yakaladı bu sırada topu yakalayan İsmet sıkı bir şütle bunu kaleye sokmuştu. Fakat hakem bu pek bariz avantajı kabul etmiyerek Yavuzun arkadan yakalamasından dolayı favul verdi ve pek tabii olarak da favul avutla neticelendi.

Beşiktaşlılar eksik bulundukları cihetle çok bozuk oynuyorlar ve bundan istifade eden İstanbulspor akınları Beşiktaş kalesinden eksik olmuyordu.

Otuz üçüncü dakikada anl bir akın yapan Beşiktaşlılar bir penaltı kazandırlarsa da Yavuzun şütlü kalecinin ayağına çarptığından kurtuldu. Devrenin sonlarına doğru Beşiktaşlılar biraz toparlandılar. Yerden oynuyarak İstanbulspor kalesini sıkıştırıyorlardı. Bu hücumların birisinde ve 44 üncü dakikada soldan yapılan seri bir hücumda öndeki müdafileri atlatan Şükrü yavaş bir şütle takımının birinci golünü yaptı. Biraz sonra da birinci devre 1-0 Beşiktaş lehine kapandı.

İkinci devreye İstanbulspor başladı. Yaptıkları ilk hücum Hüsnünün fedakâr bir hamlesile atlatıldı. İstanbulsporlular üstüste yaptıkları akınlarla hâkimiyeti muhafaza ediyorlardı. Bilhassa kurnaz birer oyuncu olan Süleyman ile Fahrinin güzel bir anlaşma ile sağ taraftan yaptıkları akınlar Beşiktaş müdafaasını müşkül vaziyetlere sokuyordu. Fakat bütün yapılan bu akınlar ortada oynayan oyuncuların yavaşlığı yüzünden neticesiz geçiyordu.

25 inci dakikadan itibaren Beşiktaşlılar canlandılar. Soldan açılan seri hücumlarla İstanbulspor kalesini tehdid ediyorlardı. Nihayet 40 inci dakikada kazanılan bir kornerden Sabri kafa ile ikinci golü yaptı. İki dakika sonra Şükrünün kaleyi bulan nefis bir ortasından Saim sıkı bir şütle üçüncü golü çıkardı ve bundan sonraki çalışmalar neticesiyle değiştirmeden müsabaka 3-0 Beşiktaşın galebesile nihayet buldu.

Fenerbahçe - G. Saray

Sıra günün ikinci ve mühim maçına geldiği zaman seyircilerdeki heyecan azami haddini bulmuştu. Nihayet 16,45 de halkın sürekli alkışları arasında takımlar göründü. Bir yenilik yaparak İpek Sarıkmızı gömleklerle sahaya çıkan Galatasaraylılar şu şekilde dizildiler:

Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Eşfak - Mustafa, Salâhaddin, Nino, Salim, Sarafim.

Buna mukabil Fenerbahçeliler Esad ve Niyaziden mahrum olarak şu şekilde yer aldılar:

Cihad - Tacî, Murad - Nazif, Ömer, Lehib - Fikret, Nael, Yaşar, Fikret, Rehib.

Hakem Samihlin idare ettiği oyuna Fenerbahçeliler soldan açılan seri bir hücumla başladı. Galatasaray müdafaasında kesilen bu hücum derhal merkezden mukabele gördüyse de Samihlin şütlü avutla gitti.

Dakikalar ilerledikçe oyunun mütevazın geçtiği ve tarafların tavvukunu temin etmek için sarfettiği gayretlerin boşa gittiği görülmüyordu ve ma-

Dünkü maçta Galatasaray kalecisinin Fenerli Yaşarla mücadelesi

Garip bir karar

Dörtler kupası maçlarının millî kümeye ayrılan dört kulübü tarafından organize edildiği malumdur. Millî küme maçlarına hazırlık mahiyetinde olan ve daha fazla gelir temin etmek gayesiyle tertib edilen bu karşılaşmalar dolayısıyla organizatörler tarafından verilen bir karara işaret etmek istiyoruz.

Dün stad kapılarını kontrol edenler beden terbiyesi direktörünün spor idarecilerine vermiş olduğu hüviyet varakalarını tanımadılar. Hatta Türkiye'deki bütün spor sahalarına girmek hakkını haliz resmi futbol hakemlerini bile kapıdan geri çevirdiler.

Spor teşkilâtına bağlı bulunan kulüplerin bu şekilde hareket etmelerini teşkilâtın otoritesi bakımından doğru bulmadığımız için alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

man, zaman her iki kale de tehlike geçiriyordu.

10 uncu dakikada küçük Fikretin sağdan sürüklediği topu hiç beklenmedik bir şütle kaleye havale etmesi Galatasaray ilk gol tehlikesini yarattıysa da Osmanın elinden kaçan topu Adnan kaleye girmek üzere iken kurtardı.

Aynı vaziyette bir tehlikeyi Fener-

Yarın akşam: SÜMER Sinemasında

Büyük Mali rezaletler nasıl meydana çıkar?... Hepsi bir kadın için!... Ve her şey para için... R İ Y O cennetinden geçen

Paris salonlarında Güyan Hapishanesinde... İşte SİGRİD GURIE - BASIL RATHBONE ve VİCTOR Mc. LAGLEN tarafından yaratılan ve RİYO De JANEIRO gecelerinin sıcak muhiti arasında cereyan eden

RİYO YILDIZI

Büyük ve ihtirash aşk süper filmi

ANA İZTIRABI

«Arabacının Kızı Dünyaşka» yî vazî sahne eden GUSTAV UCICKY'nin şaheseri

Bütün İSTANBUL'u yerinden oynatacak en büyük sinema hâdisesi.

KARA ÇAYLAK

Bu Çarşamba gününden itibaren

ALKAZAR'ın

Büyük Şeref haftası olacaktır.

SÖZÜN GELİŞİ

Gece dönüşleri

Dün gece kız, erkek beş altı kişilik bir grup halinde evden çıkarken annelerle habalar arkamızdan: «Çok geç kalmayın!» diye sıkı sıkı tenbih ediyorlardı. Erken döneceğimiz belli olmakla beraber «tabii erken döneceğiz, dedik, fakat siz uyuyun, bizi beklemeye kalkmayın!»

Nasihatimizin beyhude olduğunu biliyorduk. Sokağa çıktığımız zaman herkes, gecenin hangi saatinde eve dönerse dönsün daima ya annesini, yahud babasını oturmuş kendisini bekler bulunduğunu hayretle anlatıyor, bunun kadar insanı üzen birşey olmadığını söylüyordu. Bu bahis bana Auguste Bréal'in kitabındaki bir notu hatırlattı. Anları yakalamaktaki ustahına hayran olduğum Bréal ilk gençlik günlerine aid bir hatırayı şöyle canlandırır:

«Benimle konuşurken daima ihtiyatlı davranır babam bazı bahisler veya vaziyetler karşısında pek mahcup olmakla beraber ruhan genç kalmış, bütün hissi mevzuları müsamaha ve muhabbetle karşılayan bir adamdı. Dışarda geçirdiğim ilk gecelerden birinde, bir elimde kunduralarım, öteki elimle duvarlara tutuna tutuna, ayaklarımın ucuna basarak en ufak bir gürültü yapmadan odama girdiğim zaman babamı, beni beklemek için oturduğu koltukta uyuklar gördüm. Işık onu uyandırdı. Karşı karşıya idik.

Bir süktü anından sonra babam: «Nereden geliyorsun?» dedi. — «G...lerim evinden; geç vakte kadar çalıştık da.» — «Yalan söylüyorsun.» — «Tabii yalan söylüyorum; fakat sen de niçin nereden geldiğini sordun?»

O vakit babam mütehayyic, müstehzi ve mülayim bir gülüşle elini omuzuma koyarak: «Vah zavallı yavrum! dedi, bütün o sıkıntılara katlanmak sırası şimdi sende... Ben sıramı saydım.»

Başka hiç birşey söylemeden odasına girdi. Yatağının önünde uzun müddet hareketsiz kaldım, şafak söküyordu. Bu dönüşü ne zaman hatırlasam o akşam kafamı altüst eden karma karışık hisleri yeniden duyuyordum.

Yukarıdaki sahne acaba kime yabancıdır! Hızla akan bir nehrin sularından kendini kurtaramamış gibi bir türlü mani olamadığı bir geç kalmadan sonra hangi çocuk, evine döndüğü zaman, kendisi için anlaşılmaz bir endişenin uyutmadığı anası yahud babasıyla karşılaşmadan yatağına girebilmiş; hangi ana kız, hangi baba oğul hayatın, birini bırakıp öbürünü aramak devam ettiğini haber veren bu hüzünlü dakikaları yaşamamıştır! Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Köpek kılından kumaş!

Hollandada yün bulunamıyor. Başka madde ile yünü kumaş imali için birçok tedkikler yapılmış, neticede muvaffakiyet elde edilmiştir. son haberlere göre Hollandada köpek kılından kumaş yapılmaktadır. Orta boylu bir köpekten 150 gram

kıl alınabiliyor. Bu kıl koyunun kılını gibi muamele görmekle, bu suretle kumaş dokunacak hale getirilmektedir.

Köpek kılından fanila, çorap, örtü vesaire yapılmıştır.

Balıkları da deniz tutuyor!

Son zamanlarda yapılan tedkikler balıkları da deniz tuttuğunu göstermiştir. Meşhur biyolojist Mackensen Kanadada Halifax şehri akvaryumu için birçok nadir balıkları götürürken şiddetli bir fırtına çıkmış, vapur sallanmaya başlamıştır. Alim, balıkların birden bire fena-

laştıklarını, rahatsızlık alametleri gösterdiklerini görmüştür. Fırtına durunca balıkların rahatlığı geçmiş, akvaryumda birer köyeye çekilen ve takatsız bir halde serili duran bu heyvanlar tekrar canlanmış, suyun içinde neşeli neşeli yüzmeye başlamışlardır.

Fransanın en meşhur koşu atı

Fransanın ve bütün dünyanın en meşhur koşu atlarından biri olan Epivard, Fransız zabıtası tarafından Vichy şehrinde seyyar bir manavın arabasını çekerken bulunmuştur.

Yapılan tahkikata göre bu meşhur ve kıymetli at, Parisin istilası sırasında ortadan kaybolmuş ve o hercül mercü esnasında meçhul şahıslar tarafından aşırılmıştı.

Bu koşu atının, seyyar manavın nasıl eline geçtiği bir türlü tenvir edilememiştir. Yalnız zabıta atın çalışmış olduğunu tesbit etmiş ve zarıflamış, eski güzelliğini ve çalışkılığını kaybetmiş olan bu zavallı atı, eski sahibine iade etmiştir.

Nevyorkta ışıkları maskeleye

Amerika hükümeti Nevyork'ta ışıkları maskeleye tecrübesi yapmağa karar vermiştir. Avrupa harbi, Uzak Şarkta vaziyetin karışması bunc sebepten olmuştur. Nevyork, dünyanın en yüksek binaları bulunan memleketidir. Burada ışıkları maskelenmesi işi başka yerlerden ayrı tertibata lüzum göstermektedir.

Aynı zamanda Nevyork çok büyük olduğundan her tarafının bir-

den karanlıkta bırakılması mahzurlu görülmüştür. Şehir muhtelif kısımları ayrı ayrı ve her kısımda ayrı ayrı zamanlarda tecrübeler yapılmaktadır. Dünyanın en aydınlık yeri olan Broadway ile Times Square en sonraya bırakılmıştır. Belediye, polis, itfaiye teşkilatı, nakliye işlerinde çalışanlar şimdiden huzurlanmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Şehrimizdeki orta tedrisat mekteplerinde yardımcı öğretmenlik yapan muallimler henüz şubat maaşlarını almamışlardır. İki aydanberi bu vaziyet tekrarı ettiğii cihetle bazı muallimler maarif müdürlüğüne müracaat ederek vaziyetin Vekâletle bildirilmesini istemişlerdir. Tahmin edilmesine göre, muallimler bu maaşlarını martın on beşinden sonra alabileceklerdir.

★ Sabıkahlardan İbrahim ve Ahmed isimlerinde iki kişi Mükerrrem isminde bir kadının çantasını gasbetmek suçile yakalanmış, dün adliyece verilerek birinci sulh cezaada sorgularını müteakib tevkif edilmiştir.

★ Hüseyin isminde bir hürsüz, tavukçu Aleksandrın paltosunu çalarak ken yakalanmış, polis tarafından dün adliyece teslim edilmiş ve birinci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılarak tevkif olunmuştur.

★ Dün yapılan seyrüsefer kontrolünde, muhtelif suçlarından dolayı on dokuz şoför cezalandırılmışlar, tramvaylar yürürken inip binen on üç kişiden birer lira para cezası alınmıştır.

Erzincanda inşaat

Erzincan (Akşam) — Bu sene kiş geçen yıla nazaran çok hafif geçmiştir. Havaların müsaadesi nisbetinde inşaat faaliyetine devam edilmiştir. Yeni Erzincan şehir yerinin istimlak muamelesi tekemmül etmektedir.

Vali ve belediye reisi doktor Süktü Tökeli himmetle şehrin umumî hayatında büyük bir inkişaf vardır. Her sahada ileri hareketler görülmektedir. Halkevi salonu bütün münevverleri ağıuşına toplayan bir içtima yeri olmuştur. Her hafta pazar akşamları aile toplantıları da yapılmaktadır.

Bu sene ağaç dikimi işlerine azami ehemmiyet verilmektedir. Ziraat Vekâletinin dört sene evvel kurduğu (Erzincan - Hah) kayısı fidanlığından 40 bin aşı fidan vilâyet dahilinde dağıtılacaktır. Muhtaç çiftçiler ilkbahar tohumluğu verilerek yardım edilecektir. Yeni şehrin ağaçlanma işine hususî ehemmiyet veriliyor.

KUŞ BAKIŞI:

Yunan millî gençlik teşkilâtı nasıl çalışıyor?

Yunanistanda «Millî gençlik teşkilâtı» namı altında bir teşekkül vardır. Memleketin her tarafında şubeleri bulunan bu teşekkül, harbin başladığı gündenberi cephedeki askerle bunların aileleri arasında irtibat temin etmek, askere hediye toplamak suretile mühim hizmetler görmüştür. Aynı zamanda yardıma muhtaç ailelere yardıma koşuyor, bunların işlerini görüyor.

Geçen hafta, gençlik teşkilâtının emrine verilen 16 kamyon, asker için hediye paketi dolu olarak Atinadan cepheye hareket etmiştir. Bu kafil ile birlikte seyahat eden bir İsviçreli muhabir diyor ki:

«Kafitemiz binlerce ve binlerce hediye paketi naklediyordu. Her paketin üzerinde büyük harflerle şu kelimeler yazılı idi: İNAN, ÇARPIŞ, MUZAFFER OL... Paketi açan bir er evvelâ kral Jorj'un bir mesajını buluyor. Mesaj şu satırlarla nihayet bulmaktadır: «Sizinle iftihar ediyorum ve 1941 senesinde zaferin ve şan ve şeref için sizinle yanyana yürüyeceğimi biliyorum.» Bundan sonra müteveffa Başvekil Metaksasın «Oğlum» diye başlayan bir mesajı geliyor. Bu mesaj şu satırlarla nihayet buluyor: «Bir gün iftihar içinde evine dönmeyi ve suhlperver bir Yunanistanda mesut yaşamayı temenni ederim.»

Her paketin içinde şunlar vardır: Bir küçük takvim (takvimin her yaprağında eğlenceli fıkralar, karikatürler bulunmaktadır.) 3 mendil, bir çakı, iğne ve iplik, bir tarak, 3 paket sigara, bir şişe konyak, Tinos madonunun madalyası.

Kafitemize metaksasın kızı madam Mantzouphas reislik ediyordu. Maiyetinde koyu lacivert bir üniforma giymiş 6 genç kız bulunmaktadı. Atinadan cepheye kadar seyahat 3 gün sürdü. Her geçtiğimiz yerde halk yollara diziliyor, nereye gittiğimizi öğrenince büyük tezahüratta bulunuyordu. Herkes, götürdüğümüz paketlerden birinin oğluna veya kardeşine verileceğini ümid ederek sevinçliyordu. Geceyi geçirdiğimiz Misolongi'de halkın şevki büyük bir nümayiş halini aldı. Yunan istiklâl harbinde büyük bir rol oynamış olan bu şehirde gece geç vakte kadar muhababeler yapıldı. Bu konuşmalarda hep bugünkü muharebenin istiklâl harbine çok benzediğinden bahsediliyordu.

Yunan millî gençlik teşkilâtının her tarafa şubesi bulunduğundan vasıl olduğumuz her yerde oranın teşkilât mümessilleri bizi karşılıyordu. Cepheye yaklaştıkça bu teşkilâtın yaptığı hizmetleri daha iyi takdir ediyorduk. Cepheye yakın, yaralı nakleden Kızılhaç arabalarına rasladık. Her tarafa gençlik teşkilâtı mensupları, izciler bunlara sıcak süt veriyordu. Gençlerin yalnız Yunan askerlerine yardımına kalmadığını gördüm. Arkada bunlar İtalyan esirlerine portakal ve bisküvi dağıtıyordu.

Gençlik teşkilâtı mensupları hastanelerde de kıymetli hizmetler görüyorlar. Bombardmanlarda sivil ahaliyi kurtarma işile meşgul oluyorlar. Bombardman edilen bir köyde teşkilâta mensup bir gencin, mitralyöz ateşine rağmen bir ihtiyar kadımla iki küçük çocuğu emin bir yere yerleştirmek için uğraştığını gördüm. Delikli nâ, ancak bu işi bitirdikten sonra kolundaki yarayı sardırmağı düşündü.

Yunan millî gençlik teşkilâtına mensup gençler, bu hürriyet ve istiklâl mücadelesine iştirak ettiklerinden dolayı büyük bir gurur duyuyorlar, cedleri gibi meşakkate, mahrumiyete tahammül gösteriyorlar. Bunların mesaisi, fedakârlığı, itimadı herkesin maneviyatını kuvvetlendiriyor. Umumi kanaat bu günkü çalışmanın ve fedakârlığın boş olmayacağı ve yakkını nesle hür ve mesut bir vatan bırakılacağı merkezindedir.

Sağır ve dilsizler cemiyyetinin kongresi dün toplandı

Sağır ve dilsizler cemiyyetinin kongresi dün Eminönü Halkevinde yapılmıştır. Dünkü toplantıda İzmirdeki sağır ve dilsizler cemiyyetile birleşmek meselesi görüşülmüş, fakat İstanbuldaki cemiyyetin yedi yüz, İzmirdeki otuz dokuz azası bulunması dolayısıyla böyle bir tevhide lüzum görülmemiştir.

Muhtaç sağır ve dilsizlere haftada elliser kuruşla birer paket sigara verilmesi ve gelecek sene bir dilsizler mektebi açılması tekkarir ederek ictima nihayet verilmiştir.

Gizli silâhlar var mı?

— 2 —

Yangın çıkaran plâklar, tazyarelere karşı tuzaklar, faraziye halinde bulunan Uranium bombaları

İngiliz sahillerindeki uzun menzilli toplardan biri

[Dünkü nüshamızda iki muharip tarafın katı bir netice elde edebilmek için ne gibi silâhlar kullandıklarını veya kullanacaklarını tedkik ederken plânörler, nakliye tazyareleri, uçan ve yüzen tanklar, deniz hücumbotları, torpil tazyareleri hakkında izahat vermiştik. Bugünkü yazımızda da yangın çıkaran plâklar, tazyarelere karşı tuzaklar ve henüz faraziye halinde bulunan Uranium bombaları hakkında karierimizi tenvir edeceğiz.]

Yangın çıkaran plâklar

Muharip orduların elinde bulunan müessir silâhlardan biri de bombalardır. 1914 - 1918 harbinde el bombaları, yangın çıkaran kursunlar, alev saçan makineler kullanılmıştı. Bugünkü harpte de bu tahrip silâhları unutulmamıştır. Fakat şimdi ateş yerden değil, havadan yağdırılmaktadır.

Bugünkü harpte kullanılan bombalar, muhtelif tip ve nevidedir. Fakat en müessirleri yangın ve yüksek infilâk bombalarıdır. Yangın bombaları yer düşünce etraflarına yakıcı maddeler savuruyorlar. İngilizler, Londrayı ve diğer şehirlerini yangın bombalarının çıkardıkları yangınlardan korumak için büyük itfaiye ordularını vücûda getirmişler, ve çok iyi neticeler almışlardır.

İngilizler de yangın çıkaran plâklar imal etmişler ve muvaffakiyetle kullanmışlardır. Bu yangın plâkları, çok küçük ve birkaç gram ağırlığındadır. Bu plâklar, etrafı küçük bir pamuklu ve sellüloid tabakasile mestur beyaz fosfordan yapılmaktadır.

Plâklar çok küçük ve çok hafif olduğundan bir tazyare, bir uçuşa bunlardan binlerce ve binlercesini çok geniş bir saha üzerine konfeti gibi serpmekte plâk içinde pamuk kuruyunca içindeki fosfor parlamakta ve takriben 70 santimetre uzunluğunda çok yakıcı bir alev çıkarmaktadır. Paketlere yapışık olan iki kapsülden birinde hamız, diğerrinde kimyevî bir madde mevcuttur. Kimyevî madde, hamızla temas eder etmez, parlamakta ve etrafındaki esyayı tutuşturarak yangın çıkarmaktadır. Tazyarelerden çok geniş sahalara serpilip bu yüz binlerce plâk, parlamadan evvel toplamak ve çıkaracakları yangınları söndürmek çok güç hatta imkânsızdır. İngilizler, bu yangın çıkaran plâkların terkiyatını çok gizli tutuyorlar. Almanlar, ormanlarını ve tarlalarını bu plâkların çıkaracağı yangınlardan koruyacak bir usul keşfetmek üzere bulunduklarını iddia ediyorlar ise de bu iddianın ne dereceye kadar doğru çıkacağı belli değildir.

Tazyare tuzakları

5 tesrinievvel 1918 tarihinde Klager ve Carles namında iki Amerikalı, tazyarelere karşı bir nevi obüs keşfettiklerini ileri sürmüşler ve bu keşiflerinin ihtira beratını da almışlardır. Havada patlayan bu obüslerden etrafa yayılan çelik teller, tazyare motorlerine sarılmakta ve bunları düşürmektedir.

Pilotlar, gök yüzü bulutları arasında bulunan görünmez tuzaklara çarpmaktan tavahuş ediyorlar. Bu kâbus, muayyen hedefleri hava bombardmanlarından korumak için yere çelik teller ile bağli bulunan baraj balonlarıdır. Baraj balonları-

nın yegâne mahzuru, bombardman tazyarelerinin çıkabilecekleri yüksekliklere erişmemelerinden ibaretir. Maamafih balon barajlarının pike tazyare hücumlarına karşı çok müessir bir silâh olduğu muhakkaktır. İngilizler, bu silâhı anavatanda mühim hedefleri korumak için çok geniş bir ölçüde kullanıyorlar.

İngilizler, hava hücumlarına karşı Amerikalı Klager ile Carles'in, havada patlayınca, etrafına çelik teller savuran obüsünü, fersah fersah geçen yeni bir usul tadbikine başlamışlardır.

İngilizler, havaya kauçuk balonlar salıveriyorlar. Stratosfere karşı yükselen bu kauçuk balonlarda mevcut paraşüte bağli bir kilometre uzunluğunda çelik bir tel sarkık bulunuyor. Bu telin ucuna birkaç bomba bağlidir. Tele takılan veya çarpan tazyare, ucuca bağli yüksek infilâk bombaların ictialinden haran olup düşmektedir.

Uranium bombaları

Geçen hafta ajanslar, fevkalâde yüksek bir tahrip ve imha kuvvetini haiz olan yepyeni bir bombanın imali ve kullanılması ihtimalinden bahsetmişler ve buna Uranium bombası ismini vermişlerdir. Bundan üç sene evvel Fransız âlimlerinden Joliot ile Curie maddeyi tecezzi ettirmek için geniş mikyasla tecrübelerle kalkmışlar ve bunun için de Uranium atomunun tahribinden hasıl olacak müthiş enerjiyi kullanmağı düşünmüşler, bu tecrübelerini birkaç miligram üzerinde değil, bir metre kutrunda bir sahe üzerinde yapmağı tasarlamışlar ve tehlikeleri bertaraf etmek için tecrübelerine Sahrayıkebir ortasında devam edeceklerini söylemişlerdir.

Fakat bazı âlim arkadaşları bu ihtiyat tedbirini kâfi görmemişler-

dir. Âlimlerden biri: «Eğer bu tecrübe muvaffak olursa arz ve güneş manzumesi mahvolur» mütalâasında bulunmuştur.

Filhakika Uraniumun cüz'lere tefrikinden hasıl olacak enerjinin arzı sarımasından ve hasıl olacak muazzam infilâkların arzı parçalarıarak fezaaya paramparça savurmasından korkuluyordu. Bu müthiş ihtimaler karşısında Fransız âlimleri tecrübelerinden vazgeçmişlerdir.

Bu korkunç keşfin şimdiki harbin hizmetine vazedilmesi düşünülmekte, laboratuvarlar, buna çalışmaktadır. İnsan, hiç bir zaman bundan daha büyük bir infilâk maddesi elde edemez.

Uraniumun muvakkat bir zaman için tecezzisi kabil olduğu farzedilirse bu maddeden yüz kilogram bir sene zarfında bütün İsviçre sâhâlerini doğrudan doğruya enerjiden büyük bir enerji elde edilmiş olacaktır.

Birçok âlimler, böyle müthiş bir enerji istihsalı imkânını red ve inkâr ediyorlar. Profesör Jacques Thibaud, bir uranium bombası yapmanın — eğer buna imkân hasıl olursa çok uzun senelere mütevakf bir iş olduğunu söylüyor. Nazari bir surette bunu mümkün zannedenler bile, bu bombanın mağlûp ve galiple ri aynı zamanda mahvedeceği fikrinde bulunuyorlar.

Herhalde uranium bombası istikbal harplerine ait bir iştir. Ölüm şuaı için de aynî şey söylenebilir.

Şimdiye kadar nazariye itibarile mümkün görülen ölüm şuaı üzerinde yapılmış olan birçok tecrübeler müsbet bir netice verememiştir. Muhariplerin kullandıkları yeni ve eski harp vasıtaları, muazzam maddî hasarata sebebiyet vermiştir. Bundan sonra keşfedilecek yeni harp âletleri de bu maddî hasarata daha ziyade arttıracaktır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Nasreddin hocanın hayatı

Gün geçmiyor ki Nasreddin hocanın bir fıkrası gazetelerimizde intişar etmesin. Fakat tabiatle bu hikâyecilerden bir kısmı hakikaten ona aid, bir kısmı da sonradan uydurulu kendisine isnad edilmiştir.

Hocanın bundan 733 sene evvel doğup 75 sene hayat sürdükten sonra vefat ettiği tesbit olunmuştur. Milâdî 1208 - 1283 seneleri arasında yaşamıştır. Osman Gazi 1258 ile 1326 arasında yaşadığına ve 1281 de Aşiret reisliğine geçtiğine göre, Nasreddin hoca Osmanlı devleti kurulacağı sıralarda vefat etmiş demektir. Binaenaleyh, ona isnad edilen «Timurlenk ve çek ayak üstüne duran kâz» ve «ey camaat hazır olun cenaze namazına» tarzındaki hikâyeler de sonradan uydurulmadır. Çünkü Timur, 1336 - 1405 arasında yaşamıştır. Aksak Timur hocanın vatani olan Akçeşehrî aldığı vakit orada sair Ahmedî diye bir zat vardı. Bu ve emsali hikâyeler de ona aid olsa gerektir.

Bursalı Tahir bey, Nasreddin hocanın hayatını yerinde tedkik etmiş; elde ettiği malumatı Fuad Köprülü'ye vermiştir. O da hocanın fıkralarını manzum bir halde yazarak, nesrettiği kitabın mukaddemesinde Nasreddin hocayı anlatmıştır. En doğru menba bu olsa gerektir.

Buna nazaran hoca Sivrihisarın Horto köyünde doğmuştur. Babası Abdullah efendi buranın imamıydı. Hoca o aralık o taraflarda büyük şöhret kazanan Seyid Mehmed Hayranî ve Seyid Hacı İbrahim sultana intisap etmek için köy imamlığını Mehmed isimli bir vekiline bırakıp Akçeşehrî hicret etmiştir. Orada da ölmüş ve gömülmüştür. Konya medresesinde tahsil ettiği, bir aralık müderrislik ve kadılık yaptığı da rivayet olunur.

Esikden türbesinin duvarları yıkık, fakat kapısında bir koca kilit asılı olduğu için «hocanın ruhu bile ziyaretçileri güldürüyor» denirdi. Sonradan türbe tamir edilmiştir.

Edirne'de kır koşusu

Edirne 9 (Akşam) — Tekirdağ, Kırklareli, Edirne bölgeleri arasında tertip edilen 6000 metrelik kır koşusu bugün yapıldı. Koşu çok heyecanlı geçti. Neticede Tekirdağlı Vahid birinci, Edirneli Nihat ikinci, Halil üçüncü. İbrahim dördüncü geldi. Takım tasnifinde Edirne 9 puan ile birinci, Tekirdağ 180 puan ile ikinci oldu.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

MEMLEKET YEMEKLERİ

Yer yüzünde gezip dolaşmadığı memleket kalmamıştı. Daima garip garip hikâyeler anlatırdı. Kendisini tatlı tatlı dinletmesini de çok iyi bilirdi. O günü bize hayatında geçirdiği en zevkli günün hangisi olduğunu alıyordu.

Hikâyesine şöyle başladı:

— Bundan dört sene evvel İstanbul arasında tamam on bir buçuk saat farkı olan çok uzak bir şehirde bulunuyordum. Yani öyle bir şehir ki İstanbulda sabah olurken orada gece başlıyordu. Yalnızdım ve mevsim yazdı. Bulduğum şehir büyük Okyanus kıyısında idi. Üstelik sıcak bir yerdi. Bunun için boş vakit buldukları plaja gidiyordum.

O günü de İstanbuldan tanıdığım bir arkadaşımı beraber plaja gitmişim. Bir aralık çok güzel bir kadın dikkatimi çekti. Uzun boylu idi. Harikulade biçimli vücudu güneşten yanmıştı. Gözlerine siyah bir gözlemler takmış, kısa mayosile kumların üzerine uzanmıştı. Baş ucunda küçük bir şemsiye vardı. Bunun yalnız yüzünü kaplayan gölgesinde sigara içiyordu. Genç kadının yanından geçerken İstanbuldan tanıdığım arkadaşımla öteden beriden konuşuyorduk. Bir aralık arkadaşım:

— Benim şehirde bir randevum var. Erken gittimiyim... diyerek benden ayrıldı. Plajda yalnız kaldım. Ne yapacağımı bilmiyordum. Bu güzel eğlenen bir sürü insan içinde kendimi pek yalnız, pek kimsesiz hissediyordum.

Bir aralık garip bir şeyin farkına vardım. Şemsiyesinin gölgesinde sigarasını içen, yankı vücutlu kadın bana karışık alâkasını arttırmış gibi idi. Gözlerimi birbirini bulunca başını başka tarafa çevirmiyordu. Adeta aramızda bir ahbablık başlamasını bekliyor denilebilirdi. Lâkin bu vaziyet karşısında birdenbire son derece toylamış ve nasıl hareket edeceğimi şaşırmıştım.

Lâkin yüzümü kızdırdım, bütün cesaretimi toplayarak ilk vesilede onunla ahbab oldum. İngilizceden başka fransızca da konuşuyordu. Benim ecebi olduğumu anlamıştı.

— Hangi millettensiniz? diye sordu. Türk olduğumu söyleyince alâkası bütünü arttı.

Artık o günden sonra hemen her zaman üstü buluşuyorduk. Tamamı yabancı olduğum bu şehirde bir plaj, hem de çok güzel, çok canan bir ahbab bulduğuma pek sevinirdim. Bazen onunla karşılıklı yemek yerdik. O zamanlar bende şehetli bir memleket hasreti başlamıştı. Hele bizim meşhur yemekler gözümde tütüyordu. Yeni ve güzel ahbabımla yemek yerken daima Türk yemeklerinden bahseder, dururdum. Meselâ derdim ki:

— Ah Türk yemeklerini ne kadar özlediğimi tasavvur edemezsiniz. Meselâ bizim patlıcan dolması diye bir yemeğimiz vardır. Gözümde tütüyor. Geceleri rüyalarıma giriyor. Olsa da yesem...

Onun sözlerine karşı alâka gösterdiğini görünce daha fazla izah ediyordum, bütün sevdiğim yemekleri anlatırdım.

— Çocukluğumdanberi en çok yemeklerden biri de nedir? diye sordunuz? Söylesem şaşarsınız. Gözümde iskembe yahnisidir... Tabii ki ya... Ben bu yemeğe bayılırım. Nohutlu iskembe yahnisidir, ismi içinde, nohutla ve iskembe ile yapılır bir yemektir.

— Şöyle sözlerimi pek enteresan buluyor, sevdiğim yemekler hakkında daha fazla izahat veriyordum.

— Tatlılardan da âşureye bayılırım. Bu âşure buğday, nohut, bakla, fasulye, incir, üzüm, fıstık vesaire gibi şeylerden yapılır. İçine 41 türlü şey koymak kabildir. Hele âşurenin kestanesine biterim, mahvolurum...

Güzel arkadaşım sözlerimi gülümseyerek dinliyordu. Aaradan iki gün geçti. Bir gün o beni oturduğu evine davet etti. Akşam yemeğine... Bu nezaketine teşekkür ettim. Ertesi günü akşam üstü kalktım. Verdiği adrese gittim. Beni evvelâ misafir odasına aldılar. Evde gördüğüm şark halıları pek ziyade dikkatimi uyandırmıştı.

Misafir odasında bir papagan vardı. Ben bir koltuğa gömüldüm. Papagani seyrediyordum. İşte bu sırada papagan bana türkçe olarak:

— Safa geldiniz efendim!... Demez mi?... Hayatımda bu derece şaşırdığımı bilmiyorum.

Bu papagan nasıl türkçe konuşabiliyordu? Güzel ahbabım içeri girince ilk isim ona bunu sormak oldu. Genç kadın evvelâ hafifçe bozuldu. Sonra:

— Haaa... Bu papagan mı?... Evet türkçe konuşur. Çünkü benden evvelki sahibi İstanbullu idi. Onu kendisinden aldım.

Gülümsemi:

— Lâkin güzel türkçeye o kadar hasret kalmışım ki lisanımı velevki bir papaganın ağzından işitmek bile bana büyük bir zevk veriyor.

O yüzyüme dik dik bakarak:

— Çok mu memleket hasreti hissediyorsunuz? diye sordu. Cevap verdim:

— Evet... Pek ziyade!...

Nihayet yemek zamanı gelmişti. O önüme düştü. Beni yemek odasına götürdü. Sofraya oturduk. İlk gelen yemek ne olsa beğenirsiniz? Nohutlu iskembe yahnisidir!... Sonsuz bir hayret içinde kalmıştım. Masa komşum gülümseyerek bana izahat veriyordu:

— Bu yemeği sizden işitmeden evvel İstanbullu ahbabımdan yaptığım tarzını öğrenmişim. Hattâ Türk yemekleri hakkında bir de ingilizce kitap buldum. Nasıl olmuş iskembe yahni nolut?...

— Yaaaa... Şaşılacak şey!... Fakat bu yemek fevkalade olmuş... Kitaptan tarifini okuyup bir yemeği bu kadar üstadane bir tarzda pişirmek... Doğrusu bunu aklım almıyor. Nohutlu iskembeden sonra sofraya zeytin yağlı patlıcan dolması gelince artık şaşkınlıktan budalaştım. En sonra sofraya âşure gelmişti. Güzel arkadaşım bu esnada gülümsedi. Fevkalade bir türkçe ile:

— Bakalım âşuremi beğenecek misiniz? dedi.

Artık beni şaşkınlıktan şaşkınlığa düşürmekten vazgeçmişti. Hakikî hüviyetini bana söyledi ve:

— Ben de sizin gibi İstanbulluyum, dedi, sizi plajda arkadaşınızla türkçe konuşurken işitince pek şaşırdım. Bu uzak şehirde bir memleketime raslamam beni çok memnun etmişti. Lâkin türkçe bildiğimi gizliyerek sizi daha yakından tedkik etmek istiyordum. Lâkin sizin memleket yemeklerine karşı derin hasretinizi görünce dayanamadım. Evime yemeğe davet ettim. Şimdi kim olduğumu anladınız.

Yer yüzünde birçok kadınlar bana birçok sürprizler yapmışlardır. Fakat ben bunun kadar tatlı bir sürprizle karşılaşmışım, bu kadar zevkli bir gün geçirdiğimi bilmiyorum...

Hikmet Feridun Es

Yeni bir Arsen Lüpen

Versailles ağırceza mahkemesi, şatoları soyan bir hırsızı muhakeme edecek

Fransada Versailles ağırceza mahkemesi bu hafta, Arsen Lüpeni hatırlatan bir hırsızın muhakemesine başlayacaktır. Hırsız 36 yaşında André Buffet adında biridir. Buffet sık, çok zeki ve sevimli bir adamdır. Şimdiye kadar yalnız şatoları soymakla meşgul olmuş, ufak tefek hırsızlıklara tenezzül etmemiştir. Kendisinin Barjonet adında 1899 senesinde doğmuş bir muavini de vardır.

Buffet, şato hırsızlığına 1934 senesinde başlamış, 49 şato soymuş, yahut soyamak teşebbüsünde bulunmuştur. Şık hırsız ve muavini işe 28 şubat 1934 gecesi bir garajdan çok kuvvetli bir otomobil çalmakla başlamışlardır. Otomobili çaldıktan sonra o civarda bulunan bir elmasçı dükkanından da 50 bin frank kıymetinde elmas aşırılmışlardır.

Buffet, ilk defa olarak 5 mayıs gecesi şato hırsızlığına başlamıştır. Girdikleri şato, bir doktorun malı olan Christ şatosu idi. Buradan birçok kıymetli eşya ve 9000 franklık gümüş takımı aşırılmışlardır. Ertesi gece kont Rouge'un şatosunu ziyaret etmişler, birkaç akşam sonra da duc de Lynes'in malı olan Dampierre şatosunu soymağa teşebbüs etmişlerdir. Fakat birkaç köpeğin havlaması üzerine bundan vazgeçerek çekilmişlerdir. Fakat birkaç ay sonra, eylûde gene bu şatoya gelerek çok kıymetli

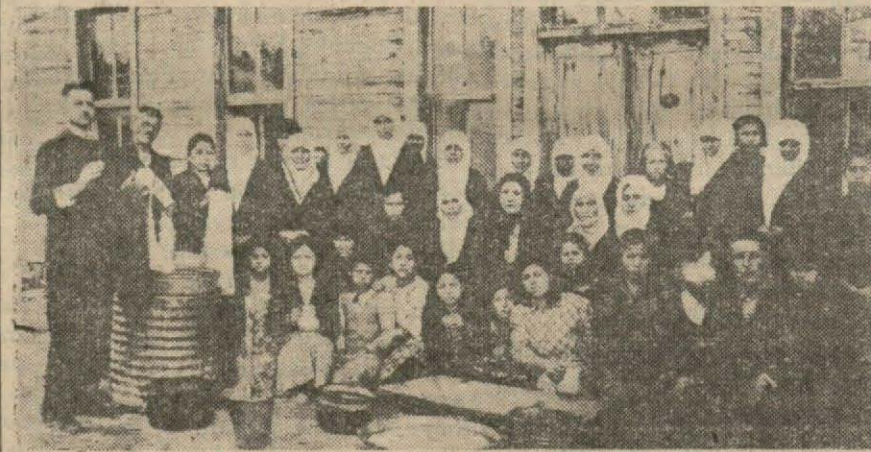
kolleksiyonlar ve baha biçilmez biblolar aşırılmışlardır.

Bundan sonra İle Adam kilişesine girmiş, buradan birçok kıymetli eşya aşırılmışlardır. Aynı zamanda kiliseye yakın bir mücevherci dükkanından da bazı eşyayı alıp götürmüşlerdir. Bundan sonra sırasile kont di Bargon Saint Fargeau şatosunu, Assonville, Lebaudy, matmazel Deutch de la Meurthe'un ve duc de Tonerre'in şatolarını ziyaretle birçok kıymetli eşya aşırılmışlardır.

Bir müddet tevakkuftan sonra Cheverny, Grammont şatolarını, baron de Roçild'in şatosunu soymuşlar ve bütün bu hırsızlıkları hiç kimse tarafından rahatsız edilmeden yapmışlardır. Bundan sonra Gould'un şatosunu soymuşlar ve mukavemet etmek istiyen bekçiyi bağlamışlardır. Nihayet marki de Ganay'ın şatosundan birçok kıymetli eşya ve gümüş takımları aşırılmışlardır.

Polis 1935 kânunusanasinde Barjonnet'yi yakalamıştır. Hırsız hapishanede ölmüştür. Bir müddet sonra Buffet de yakalanmış, ilk muhakemesinde müebbed küreğe mahkûm edilmiştir. Fakat şimdi başka cürümlerinden dolayı yeniden muhakeme edilecektir. Buffet: «Ben sadece hırsızım, kimseye dokunmuş değilim. Esasen yanımda hiçbir zaman silah bulunmazdı» diyor. Muhakemenin uzun süreceği anlaşılmaktadır.

Kandıradaki bir dokumacılık kursu açıldı

Kandıra dokumacılık kursu talebeleri muallimlerle bir arada

Kandıra (Akşam) — İktisad Vekâleti tarafından Türkiye sanayi muntakalarına yüzlerce dokuma tezgâhi verilmektedir. Bu arada ketenin silet merkez Kocaaliye de 200 dokuma tezgâhi ayrılmıştır. İlk parti vilâyetimize ayrılan 30 tezgâh dokuma muallimi ile beraber buraya gönderilmiştir. Kandıradaki bu iş için Halkevi salonu münasip görülmüş, dokumacılık kursu açılmıştır.

Ketencilik ve keten sanayinin kazamıza çok alâkası bulunduğundan burada dokumacılık kursunun açılması fevkalade isabetlidir. Talebelerin çalışmaları da takdir şayandır. Bugün pamuk ipliğinden muhtelif dokumalar ve çarşaf lar imaline başlanmıştır. Elbiselik dokumak

yağı, beyefendi... Hakınızda verdiğimiz hükümde yanlışımın. Bundan dolayı ben affedim... Fakat ne vaziyette yaşayan bir kız olduğumu biliyorsunuz... Onun için affederim...

Cemal Nermi, ona elini uzattı. Leylâ, ne yaptığını bilmeden, bu eli tuttu. Dudaklarına götürdü. Öptü.

Borsacı: — Haydi bakalım şu projemizi yapalım... dedi... Gerçi siz bana her şeyi söylediniz. Fakat ben henüz vaziyetimi anlatmadım. Dün size geniş miyasta yardım edebilecek haldeydim. Ne yazık ki şimdi öyle değilim.

— Anlamıyorum. Erkek, hazin bir tebessümle: — Anlatayım! - dedi. - Ben, iflas etmiş bulunuyorum. — Siz mi? — Evet... Çehreniz bana onu hatırlatıyor. Öyle ki, konuşduğunuz zaman yanımda o varmış hissine kapılıyorum...

Cemal Nermi'nin heyecanı Leylâya da sirayet ediverdi. Demin bu odaya kırılarak giren o kadın şimdi erkeğin karşısında hüremek bir vaziyet almıştı.

— Anlamadıklarımı şimdi anlatıyorum, beyefendi... Hakınızda verdiğimiz hükümde yanlışımın. Bundan dolayı ben affedim... Fakat ne vaziyette yaşayan bir kız olduğumu biliyorsunuz... Onun için affederim...

Cemal Nermi, ona elini uzattı. Leylâ, ne yaptığını bilmeden, bu eli tuttu. Dudaklarına götürdü. Öptü.

Borsacı: — Haydi bakalım şu projemizi yapalım... dedi... Gerçi siz bana her şeyi söylediniz. Fakat ben henüz vaziyetimi anlatmadım. Dün size geniş miyasta yardım edebilecek haldeydim. Ne yazık ki şimdi öyle değilim.

— Anlamıyorum. Erkek, hazin bir tebessümle: — Anlatayım! - dedi. - Ben, iflas etmiş bulunuyorum. — Siz mi? — Evet... Çehreniz bana onu hatırlatıyor. Öyle ki, konuşduğunuz zaman yanımda o varmış hissine kapılıyorum...

Cemal Nermi'nin heyecanı Leylâya da sirayet ediverdi. Demin bu odaya kırılarak giren o kadın şimdi erkeğin karşısında hüremek bir vaziyet almıştı.

— Anlamadıklarımı şimdi anlatıyorum, beyefendi... Hakınızda verdiğimiz hükümde yanlışımın. Bundan dolayı ben affedim... Fakat ne vaziyette yaşayan bir kız olduğumu biliyorsunuz... Onun için affederim...

Cemal Nermi, ona elini uzattı. Leylâ, ne yaptığını bilmeden, bu eli tuttu. Dudaklarına götürdü. Öptü.

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 62

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

— O halde kendisini ve müridlerini göz hapsine aldırarak lâzımdır, haşmetmeap! Böyle bir adamın yarım saltanat iddiasına kalkışması da beklenir.

— Zaten damarlarında bu kan var. Kendisi Selçuk hükümdarlarından birinin neslindendir. Ecdadının ihtisamlı devirlerini andıkça, halkı başına toplayıp kendisine bir taht kurmak sevdasına düşüyor. Ben kendisini bütün kusurlarına rağmen affederik İznik'e göndermişim. Orada da rahat durmuyormuş.

— Lütuf ve ihsanlarla yola gelmiyene şiddet göstermek gerektir, haşmetmeap!

— Edirneye varınca ben de aynı şeyi yapacağım, Leonidis.

Bizanslı filozofun at üstünde fazla rahatsız olduğunu hissedince Çelebi Mehmed birdenbire alayı durdurdu:

— Haydi bakalım, buradan geri dön... vakit geç oldu. Yurtdun. Bu sohbetlerimizi ve misafirperverliğini hiç bir zaman unutmayacağım, Leonidis! Gerek Bizans imparatoru, gerekse bütün Bizanslılar seninle ne kadar iftihar etseler yeridir.

Çelebi Mehmed vedalaşırken, filozofa hançerinin sapından bir kıymetli taş koparıp verdi.

— Bu küçük hediyemi al. Buna bakınca tahattura vesile olur.

Leonidis padişahın kendisine bu derece lütfat edişine pek memnun olmuştur.

— Bu lütfunuza nasıl mukabele edeceğimi bilemiyorum, haşmetmeap! diye söylenirken, Çelebi Mehmed, filozofa:

— Senin bende pek çok hediyelerin vardı, dedi, beni beş on gün içinde tenvir ettin... beni sıkmadın. Bizansta geçen bu hoş günleri unutamıyordum mu?

Leonidis yolun kenarına çıktı. Padişahın alayını gözden kayboluncaya kadar seyrettikten sonra, tekrar Romanos Portas'a döndü.

★

Yolda... Saide, padişahın atının arkasından gidiyordu.

Çelebi Mehmed başını arkaya çevirdi ve Saideyi çağırdı:

— Söyle yanıma sokul bakayım...

Saide atını sürdü. Padişahın atının yanından gitmeğe başladı.

Çelebi Mehmed çok heyecanlıydı. Şeyh Bedreddin hâdisesi bir türlü zihninden çıkmıyordu.

Saideye sordu:

— Ey, Bizansta neler gördün... neler duydu? Anlat bakalım.

Saide, geçirdiğinde gördüğü rezailten başka söyleyecek mühim bir şey olmadığını bildirdi.

— Bizanslıların hilelerini anladınız, değil mi şevketim?

— Evet. Sen söyledikten sonra ben de uyandım. Fakat, bu hileyi bir türlü hâlâ kafama sığdıramıyorum.

O gün nasıl oldu da bir alay askeri, bir ordu seyredir gibi saatlerce takip ettim? Buna şaşmamak kabil mi?

— Macar iline, Sırbistana kadar uzanacağımız, şu kapının eşliğinde duran ufak krallığın tahtını yıkıp, bu güzel şehri zaptetmiş fena olmaz. Âdetâ Bizanslıların gözünden de, bunu beklediklerini sezer gibi oldum.

— Nereden anladın bunu?

— Çünkü herkes imparator ve onun zalim memurlarından şikâyet ediyordu. Vaziyeti müsal olmyan fakir halkın yemek pişirdiği tenceresinden yattığı yatağa, örtündüğü yorgana kadar satıp, parasını vergi diye alıyormuş. Alacağına bu kadar sadık olan hükümdarın her hususta adil olması icap ederken, hırsızlık, dolandırıcılık, rüşvet yemek, başkasının malına tecavüz etmek gibi hallere de tamamiyle lâkayd kalıyor ve müridlerini cezalandırmıyormuş. Bu derece muztarip bir halka ancak efendimiz adalet ve refah götürüldükten sonra, şevketim!

Salden'in söyledikleri boş ve mânâsız sözlerden ibaret değildi. O, hakikati söylüyordu. Saide Kostantaniye'de kaldığı müddetçe şehrin her köşesini gezmiş, her sınıf halkla temas

yaşayıp sonra sönecekmış.

— Benim talihsizliğim... — Muakadderat, kızım... Şimdi, bütün sevdiğimden bana kalan iki bin kûsur liradır. Bunu ikiye ayıracağım. Yarısını karımla oğluma bırakacağım. Öbür yarısını da sizinle bölüşeceğim.

— Nereye gitmek niyetindesiniz? — Henüz bilmiyorum... İstanbul'da kalacağım her halde... Anadolu'nun bir yerine mi giderim, Suriyeye mi, Mısır'a mı, bakalım... Belki de Amerikaya... Bunu gizli tutuyorum... Beni tanımayan insanların arasında mütevazî şeraitle çabalarak yeniden bir servet yapmağa uğraşacağım. Çok azimkâr ve becerikliyim... Feleğin bileğini bukeceğime eminim.

Leylâ, heyecanla: — Peki ben?... Bana demindenberi ettiğinin vaidler... Hani beni hayatta himaye edeceğinizi söylüyordunuz?

— Telâş etmeyin... Bu vaadimi yine de yerine getireceğim...

Kız, heyecanla: — Beni de beraber götürün...

— dedi. — Eğer götürürseniz, göreceksiniz... Emin olun oralarda beni

etmiş, herkesin fikir ve düşüncelerini yakından görüp dinlemişti. Hükümdarlarından ve onun memurlarından bu derece bezginlik gösteren Bizanslıları ayılamak ve şehri zapt ve teshir etmek için bundan daha müsâid bir zaman ve fırsat ele geçemedi.

Çelebi Mehmed, Saideye bir şey söylemedi.

Dalgın dalgın atını sürerek yoluna devam ediyordu.

★

Bizanstan ayrılışlarının ikinci günündü. Pazas (şimdiki Hadımköy) civarında konaklamışlardı.

Çelebi Mehmed burada dolaşan birkaç köylü yolundan çevirtti. Bunlar, Bizans mühakatından o civardaki köylerde yaşayan Rumlardı. Hepsi de ağırbaşlı ve yaşlı adamlardı.

Çelebi Mehmed bunlardan birine sordu:

— Ne iş yaparsın sen?

— Çiftçiyim...

— Çoluk çocuğun var mı?

— Beş çocuğum, bir karım var.

Anam da sağ...

— Hepsine sen mi bakıyorsun?

— Evet.

— Kraldan memnun musun?

— Çiftçi için çektik ve önüne bakarak cevap verdi:

— Benim kral ile bir alış verişim yok. Belki iyi bir adamdır. Fakat memurları çok zalim. Vergi veremediğimiz zaman, altımızdaki yatağı bile alıp satıyorlar.

— Şikâyet etmiyor musunuz?

— Ağzını açanı kamçılıyorlar. Dayak yemekten usanmış artık...

Çelebi Mehmed, biraz geride duran bir köylüyü çağırdı:

— Arkadaşımın söyledikleri doğru mu?

— Yalan söylemiyor. Geçen gün benim yatakları da alıp yok pahasına sattılar. Bir ay bekleselerdi, ekinlerden para alı vergi borcumu verebilirdim. Şimdi çoluk çocuk hepimiz toprak üstünde yatıyoruz.

— Bu zulümden kurtulmak için ne yapmalı?

— Onu Allah bilir. Biz köylüyüz... böyle şeylere aklımız ermez. Başımıza adil bir hükümdar gelmesini ve memleketi refaha kavuşturmasını isteriz. Fakat, bu dileğimizi kimseye söyleyemeyiz.

Bu sırada Saide bir kenarda ayakta duruyordu.

Padişah, Salden'in yüzüne bakarak güldü:

— Hakkın varmış... herkes kraldan ve onun memurlarından şikâyetçi. Köylüler çekilince, Çelebi Mehmed kendi malı ile başbaşa kaldı.

Hızır bey:

— Şevketim, dedi, Bizans fethetmek için bundan daha müsâid bir zaman olamaz. Şeyh Bedreddin hâdisesi küçük bir fırka ile halledilir bir iştir. Bu yıl, Bizansa hücum etmek için, hazırlıklarda bulunursak, eli ayağı tutan herkes bu savaşa iştirâk eder. Yüz binlerce kişilik ordunuzu başına göüp Bizans surlarına dayandırınız! İyi bir tesadüf eseri olarak, Bizanslı rahipler arasında da büyük ihtilâflar, din ve mezhep kavgaları vardır... bu kavgalardan da istifade edebiliriz. Bizanslılar, bugün olduğu gibi, hiç bir zaman bu derece dağılmış, bezgin ve muztarip değillerdir. Halkın bu maneviyat bozukluğu da şehrin çabuk elimize düşmesini yardım eder. Bizans, evimizden kapısı demektir. Yurdunuzun, evinizin kapısını yabancılara elinde bırakmak doğru olmaz, şevketim!

7 nci kısım

Çelebi Mehmed, Bizans-tan Edirneye gelince...

Çelebi Mehmedin Bizanstan döndüğü çok fena bir zamana rasladı. Gerçe, Anadolunun göbeğinden Karakoyunluları sürmeğe muvaffak oldusya da, bu muvaffakiyet padişahı kısa bir müddet için olsun sükûn ve istirahatete sevk edemedi. (Arkası var)

Tefrika No. 10

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

— Hayır... Son zamanlarda bana fena bir insan tesiri yapıyor... Fakat...

— E? — Güzel Gözlü Kız mahcubane önüne baktı:

— Fakat pençesinden yakamı sıyamıyacağım diye korkarım.

— Sizin üzerinizde ne hakkı var onun?

— Kendisine verdiğim haktan başka hakkı yok... Fakat gün geçtikçe üzerimdeki tesiri artırıyor... Şimdi size söyledikimi bu lafları kimseye açılmamıştı. Bu tarz insanlar, benim gibi zayıf karakterli mahlûklar üzerinde âdetâ büyük tesiri bırakırlar. Yazadığım bu hayat

zenki, yanı başımızda behemehal gayile alâkadar bir erkeğe lüzum

He!... Düşünün: Hayatta nasıl bu yürtür ki... Ah, dünyada bir

yor. ane yardımında bulunsun.

— Bunun için işte ben varım, Leylâ...

— Siz mi?... — Evet... Şayet maddeten ve manen sizi üzen bu vaziyetten kurtulmak isterseniz, yanı başınızda daima beni bulacaksınız.

Genç kadın samimî bir hamleyle: — Ah, evet, evet... Allah ırsızı için... Kararımı verdim bile... dedi.

— Esasen bu adamın pençesinden yakamı sıyamazsam beni korkunç vaziyetlere sürükleyecek sanırım...

Cemal Nermiye, lâtif gözlerini çevirerek ondan istindat eder gibi: — Bilseniz... Bilseniz... Ve emin olun ben, hayattan o kadar fazla bir şey bekleyen bir insan değilim.

Arzu ettiğim şey ancak sakın bir hayattır... Demin de söyledim ya: Maalesef sıhhatim iyi değil... Sükûna ihtiyacım var... Emin olun şayet benim... Şeyim... Şeyim olmak isterseniz, benden bir şikâyetiniz ol-

— Bilseniz... Bilseniz... Ve emin olun ben, hayattan o kadar fazla bir şey bekleyen bir insan değilim.

Arzu ettiğim şey ancak sakın bir hayattır... Demin de söyledim ya: Maalesef sıhhatim iyi değil... Sükûna ihtiyacım var... Emin olun şayet benim... Şeyim... Şeyim olmak isterseniz, benden bir şikâyetiniz ol-

— Bilseniz... Bilseniz... Ve emin olun ben, hayattan o kadar fazla bir şey bekleyen bir insan değilim.

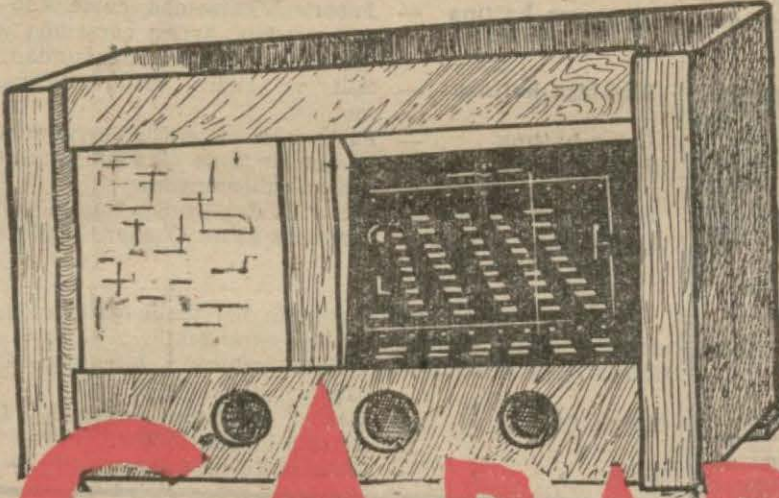

İşte!
EN BÜYÜK SADET

AGA RADYO

Perakende Satış Yeri: ODEON Mağazası İstanbul - Beyoğlu İstiklal Caddesi No. 48-1
Toptan Satış Yeri: Sultan Hamam, Hamdi B. Geçidi No. 48-56

T. İŞ BANKASI
1941 Küçük
Tasarruf Hesapları
İkramiye Plânı

1941 İKRAMIYELERİ

1 adet 2000 Liralık	= 2000.-	Lira
3 " 1000 "	= 3000.-	"
2 " 750 "	= 1500.-	"
4 " 500 "	= 2000.-	"
8 " 250 "	= 2000.-	"
35 " 100 "	= 3500.-	"
80 " 50 "	= 4000.-	"
300 " 20 "	= 6000.-	"

Keşideleri: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihinde yapılır.

Beykoz Satın Alma Komisyonundan :

- 1 — 1500 kilo kösele Beykoz parkı karşısında satın alma komisyonunca 13/3/941 günü saat 14 de münakaşaya konulmuştur.
- 2 — Takarrür eden fiyat üzerinden % 15 teminat alınacaktır.
- 3 — Evsaf ve şerait her gün mezkûr komisyonunda görülebilir. (1760)

Maltepe Askerî Lisesi Müdürlüğünden :

Topkapıda Maltepe askerî lisesi için saat başına veya aylık ücretle kimya ve fizik öğretmenlerine ihtiyaç vardır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere mektep müdürlüğüne müracaatları. (2065 - 1775)

İstanbul Levazım âmîrliği satın alma komisyonu ilânları

20 çift kayak ayakkabısı. 480 çift çivil köşü ayakkabısı. 1550 adet atlet fanilesi, 1550 adet atlet donu. 1550 çift lüstik ayakkabı pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 11/3/941 salı günü saat 15 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 16.600 lira ilk teminatı 1245 liradır. Nümuneleri komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (956) (1606)

Adet

175.000 galvanizli köprülü sürgü.
175.000 " köprüsüz "
160.000 " kesme kanca.
Yukarıda yazılı üç kalem malzeme 13/3/941 perşembe günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda müteahhid nam ve hesabına satın alınacaktır. Tahmin bedeli 14.825 lira ilk teminatı 111 lira 87 kuruştur. Nümuneleri komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (964 - 1766)

Behirine 76 kuruş tahmin edilen elli bin adet bez un çuvalı müteahhid nam ve hesabına alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/3/941 salı günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2850 liradır. Nümuneleri komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (962) (1764)

Elli bin adet bez veya Jüt un çuvalı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/3/941 salı günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2850 liradır. Nümuneleri komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (963) (1765)

Behir kilosu 600 kuruş tahmin edilen 2000 kilo balık ağı ipleği alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/3/941 salı günü saat 15.30 da Tophanede levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1400 lira kati teminatı 210 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. (967 - 1813)

20.000 adet çorap iğnesi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/3/941 salı günü saat 15.30 da Tophanede levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1400 lira kati teminatı 210 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. (967 - 1813)

Çocuk donları

İç lüstik, dış ipekli kumaştan yapılmış çocuk donları ve çocukaltı muşambaları çok dayanıklı ve çok zariftir.

Markasına dikkat edip her yerde arayınız. Toptan satış yeri: Sirkeci Orhaniye Cad. No. 30. Tel: 20992. Telgraf adresi: İstanbul - Ateş

Fabrika ve matbaaya elverişli bir BİNA SATILIKTIR

Çağaloğlunda fabrika ve matbaa itti hazına elverişli betonarme yeni bir bina satılıktır. «Akşam» idaresine müracaat: Telefon: 20681

Osmanlı Bankası

Aile Sandığı Piyangosu:

Osmanlı Bankası'na ihdas edilen «Aile Sandığı» piyangosunun keşidesi 25 mart 941 tarihinde İstanbul'da icra edilip atideki ikramiyeler tevzi edilecektir:

1 adet T. L. 1.000-lık	= T. L. 1.000
4 adet T. L. 250-lık	= T. L. 1.000
5 adet T. L. 100-lık	= T. L. 500
25 adet T. L. 50-lık	= T. L. 1.250
50 adet T. L. 25-lık	= T. L. 1.250
85 adet ikramiye için	T. L. 5.000

İşbu keşideye ilktegrin 940 Mart 941 aylık müddet zarfında «Aile Sandığı» (Tasarruf cüzdanı) hesabında matlubu T. L. 50 den aşağı olmyan her mudi iştirak edecektir.

Mühim bir ilân

İstanbul belediyesi memurları kooperatifi

(YAĞ İŞLETMESİ) Müdürlüğünden:

Bazı tüccar ve esnaf elinde müessesemizin dört aydan evvel istimal ettiği etiketlere benzer (kurşunî renkte ve lücvirt yazılı) etiketleri havi yemek yağı tenekelerine tesadüf edilmekte ve bunları taşıraya gönderildiği görülmektedir. Müessesemiz, mezkûr etiketlerin taklit edildiğini anlayarak mütecasirleri hakkında takibata girişmiş ve bunları dört ay evvel iptal ederek piyasaya yeni etiketle tenekeler çıkarmıştır.

İşbu ilân tarihinden itibaren âzami on beş gün zarfında elinde eski etiketli tenekeler bulunan tüccar ve esnafın müessesemizin İstanbul Balıkpazarı Taşcular caddesinde 9 No.lu satış deposunda tebdil için müracaatları ve bunların müessesemizce tahliinden sonra hemen yeni tenekelerle tebdil edileceği, aksi takdirde tevcih olunacak biletimle mesuliyetlerin işbu ilâna riayet etmyene raci olacağı ehemmiyetle ilân olunur.

Baskül alınacak

Toprak Mahsulleri Ofisinden :

- 1 — Biner kiloluk 70 adet baskül bir veya bir kaç partide pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Basküllerin muhammen bedeli 22.400 lira ve muvakkat teminat mektubu da 1680 liradır.
- 3 — Pazarlık Ankara'da umum müdürlük binasında 17/3/941 tarihinde saat 15 de yapılacaktır.
- 4 — Talipler şartnameleri parasız olarak Ankara'da umum müdürlük binasında Mübayaâ komisyonundan ve İstanbul'da Ofisin şubelerinden alabilirler. (1202 - 1635)

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

SANIN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

POKER

Traş bıçakları ile
Traş olmak bir zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez.
Yüzü yumuşatır.
Her yerde ısrarla POKER Traş bıçaklarını isteyiniz.

TİMOFUJ

(Abdest bozan) dediğimiz barsak kurtlarının devasıdır. Bunlar sıgır etile yapılmış pastırma ve sucukları yiyeceklerde hasıl olur. Uzunlukları dört metreden on metre kadar olur ki bir çok tehlikeli hastalıklara yol açar. TİMOFUJ bu kurtların en birinci devasıdır. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her Eczanede bulunur. reçete ile satılır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve cinsi aşağıda yazılı altı liste muhteviyatı malzeme, her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile 17/Nisan/941 perşembe günü saat 15 de Ankara'da Umum Müdürlük binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile birlikte kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar mezkûr komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur.

No. su	Malzemenin ismi	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Alatı cerrahiye	17.487,50	1311,56
2	Fizik tedavi cihazları	2.575,00	193,13
3	Hastane edevatı (Grup : 1)	6.366,88	477,52
4	" " (" 2)	10.492,50	786,94
5	" " (" 3)	5.900,00	412,50
6	" " (" 4)	3.443,75	258,28
			(1583)

Muhammen bedelleri miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (3) grup telefon, her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere (25/3/941) Salı günü hıazalında yazılı saatlerde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her grupun hızasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır.
1 — 50 adet Manyetolu Masa Telefonu: Muhammen bedeli (1700) lira, muvakkat teminatı (127) lira (50) kuruş olup eksiltmesi (10,30) on buçuk-tadır.

2 — 15 adet Manyetolu Portatif Telefon: Muhammen bedeli (1410) lira, muvakkat teminatı (105) lira (75) kuruş olup eksiltmesi (10,45) onu kırk beştedir.

3 — 25 adet Manyetolu Duvar Telefonu: Muhammen bedeli (800) lira, muvakkat teminatı (60) lira olup eksiltmesi (11) on birdedir. (1720)

1. — Tam vagon hamuleli bütün, pamuk, yün, yapağı ve tiftik nakliyatına mahsus tarife, 1700 den fazla kilometreler için ton başına 2,6 kuruş ücret alınmak üzere 1700 kilometreden fazla mesafelere teşmil edilmiştir.
2. — Ecebi memleketlerde açılacak «fuar, sergi, panayır, festival ve kongre» lere iştirak edecek yolculara mahsus yeni bir tarife ihdas edilmiştir. Bu tarifenin hangi münasebetlere ne şartlarla tatbik edileceği her defasında ayrıca tayin edilecektir.

3. — Haydarpaşa - Adapazarı, Sirkeci - Kırklareli - Edirne ve İzmir - Denizli - Söke, Tire, Ödemiş şubeleri dahil kısmında, 100 kilometreden az mesafelerde fotoğrafı tevsik edilmek kaydı olmaksızın tam ücrette tabi yolculara gidis, dönüş bileti satılacaktır. Bu biletlerin dönüş kısmının mer'iyet müddeti yedi gündür.

Bu hususa aid tarifeler 15/3/941 tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «1331» «1758»

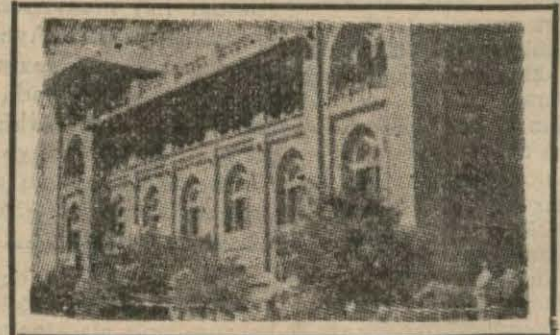
Toprak Mahsulleri Ofisi

Ofisimizce satılacak unların fırınlara gidecek çuvallarını toplayarak kabili istimal bir halde dilediğimiz fabrikalardan birisine teslimi işi pazarlık suretile ihale edileceğinden alâkadarların martın 11 nci salı günü saat 15 de Liman han dördüncü kattaki ofisimize müracaatları. (1817)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbarah ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4 " 500 "	2.000 "	120 " 40 "	4.800 "
4 " 250 "	1.000 "	160 " 20 "	3.200 "
40 " 100 "	4.000 "		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'lar senede 4 defa 1 eylül, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.